

העולם הזה

בגליון זה:

תמונות אקסקלוזיביות
של ההפיכה המצרית

בענייני ההפצה של "העולם הזה", ראה מודעה בעמוד 14.

2 יולי '71

מכתבים

איש השנה

גם אני חושבת שמוחמד נבי הוא איש השנה... נאה גורדון, חיפה... איש השנה הוא בלי ספק דוד צבי פנקס, סמל הפלישה הגדולה של הדת לחיים הישראליים. יהודה נאור, תל-אביב... אני מציע את שר המשטרה שהיטיב להגן על מעשי קציניו - גם כשהמעשים לא היו כל כך כשרים.

דוד כהן, תל-אביב

חוגי הרעים

במכתבי האחרון אליכם שאלתי אם אוכל עוד להצטרף אל חוגי הרעים. מאז עבר שבוע אך טרם נעניתו.

חנה בכינסקי, רמת-גן

לקוראה בכינסקי ולכל שאר הקוראים ששלחו מכתבים על אותו נושא מבקשת הנהגת חוגי הרעים להודיע כי אין לה עדיין מנגנון כדי להשיב למאות המכתבים שנתקבלו. כל בעלי המכתבים מוזמנים להשתתף בפעולות אשר החוגים מודיעים עליהן באמצעות העיתון. המגע האישי יבוא במקום חליפת מכתבים.

מי פוצץ את מי

ברצוני להעמיר את אביה מיצקין על כמה טעויות בקשר למכתב "אחד המסופצים" (העולם הזה 270) בו הניב על מכתבי שולי. א. לא התביישתי כלל וכלל לציין את שמי כשם שלא בושתי מעודי בדעותי. ב. אם כי אינני שולל דיסטנדה מכחינה עקרונית הריני אומר כי לא הייתה כוונתי כלל וכלל לפוצץ את האסיפה בתוצאה מספיק נרדף. דא אלא עקב ההשפעה על הדת. ג. הריני חוזר ואומר: כי מספר ביתרים ומספר אהורי ד"ר שייב פוצצו את האסיפה, ואני רואה את זאת לכבוד להם. ד. שום מודרך לא פקד עלי לעשות זאת. זו הייתה תשובה ספונטאנית. רק דבר אחד פקד עלי לעשות זאת: הנאחה ביהדותי. ישעיהו שמי, כרם התימנים, תל-אביב

תמר ירוקהימנובה

אין זה נכון שתמר מיטל שהוטיעה על השער

באו עיני

שיחה חקלאית

עבודת' בשדה עם עולה חדש. תוך כדי העבודה התעספ פעמיים מספר, אמרתי לו כיד הנימוס הסודי, "לבריאותו" וש"גלתי אותו: "האם אתה מצונן?" "לא", השיב העולה המתעטט, "אני ממא' ירקו!"

זוכה בפרס של 1 ל"י (מנייר 1) צעד, דואר נע הגב, הקורא דוד בריינסקי,

הרג מפריה מן הראש

אף כי שום ביקורת או ניתוחים לא יועילו יותר לנבחרת הישראלית האולימפית יש לקחת כיו מאמרים, על נהרות הלסינקי" (העולם הזה 271) יועילו במשהו להכנות לקראת אולימפיית 1956. דניאל הורביץ, תל-אביב

רבתי, כאן הוכחה נוספת כי הרג מפריה מן הראש, הספורטאים שלנו כסדר נמוך ואין, בסופו של דבר, שום הבדל בין נער ישראלי ונער אמריקאי או הונגרי. ההבדל הוא הפסקות הציבוריים המחפשים כבוד וסיכוכי מפלגות גם בשטח הספורט.

אליהו ברג, תל-אביב

אני בטוח שכתבתי זה ישנם לפחות חמישים עסקנים קובלים על כי נשלחו להלסינקי מסורי טאים בעלי רמה נמוכה. במקום זה, הם כודאי אומרים, היו צריכים לשלוח עוד כמה עסקנים. שלמה גרינברג, נתניה

פוגרום ולכונן ידיים

לולא הייתם ציניקאים ועורכי ישראל הייתם עוזבים אסיפת הווייה על כי סורסות, אחרי אלפיים שנה! יכול העם היהודי לערוך סוגי רום (העולם הזה 271).

כנראה שלא רק אנו ציניקאים. גם ערביי רמלה אינם יודעים להעריך את הכבוד הגדול שנעשה להם סוף-סוף ואחרי אלפיים שנה! וכי לפני שלוש שנים נלחמתי בערכים ואני חושב

הקומונה של "גרעין עמית" ברמת-יצחק: רחיצה, יישוב אהלים ואכילת אכטיחים

שנים הרגתי כמה מהם בקרבות. לא זאת בלבד; משך עשרים שנה אמרו לי הורי ומתנכי כי הערבים הם אויבי - לכן אני מעולם לא אוהב אותם. בכל זאת נשאר כפי טעם רע אחרי שקי ראיתי את קהירובם על הפוגרום ברמלה.

אם רוצים להתמסר מאיתנו שיעשו את זה כמו נכרים ובלי שתלכלכו את הידיים. תנו לנו פיצויים ורשות לעזוב ואנחנו נצא בשלום. עוזאל ת, נצרת

היה או לא היה?

(בקשר לזוהת), מי היה מספר העיר העתיקה? (העולם הזה 269) הריני לאשר את דבריו של הרביבון משה רובינ, שהיה המפקד עד לכניעה. מרדכי פנקס היה מספר קטע בזמן המצור ועם התחלת הקרבות (פינה) את הטעם שלו והעמדתו ששקרו עם שערציזיון והלוחמים הפגורו ונסגרו לעמדתו של פנקס אחריים באזור. הערבים חדרו לשטח שהוספר, שרדו והרסו ושרפו ורק בלתי מה עיקשת ובמספר נפגעים הצליחו הלוחמים להרוח את הערבים ולהחזיר ליינו את העמדות שהיו קודם ביינו.

אחד מלוחמי העיר העתיקה

(העולם הזה 270) היא ירוקה בחוץ-לארץ. היא הייתה אחת המצטיינות כנבחרת ישראל-יבורת ש' השתתפה באליפות אירופה לנשים בכדורסל, בכ"ר דספט מאי 1950 והספיקה לטעום טעם "העולם הגדול".

דליה הפגור, תל-אביב

איזה ביצים?

היךד לעורך מדור במדינת שהמציא סוג חדש של זמרים (העולם הזה 271). זה השותה תריסר ביצים שלוקות לפני השינה. עד כמה שאני יודע זמר צריך לשתות ביצים טריות, בלתי מבושלות - לא שלוקות.

שלמה הררי, חיפה

הקורא הררי צודק. ביצה שלוקה היא ביצה שהוכנסה במים רותחים וכן כתוב במסכת בברות דף מה עמוד א': "ששלקו זונה אחר שנתחייבה שריפה" - לומר שרק אותה ב' מים רותחים במקום לשרפה. ואשר לביצים השלוקות הן עדיין עומדות בגרון עורך מדור במדינה.

זוהי הזמנה מיוחדת, והיא מכונת לאנשים מיוחדים.

חברים הרוצים לראות את המחנה ואז יושביו כדי לשקול את יחסם להזמנה, מוז' מנים להשתתף ביום-עיון דחוף של חברי הגרעין ואוהדיו, שתקיים מחתתיים, ביום השבת, בקומונה. מועמדים אלה וכן כל חברי הגרעין בכל רחבי הארץ, ייפגשו ביום הששי, בשעה 16:00 בתחנת האוטובוסים המרכזית בתל-אביב ליד רציף הקו מס' 60. הם יביאו עמם שתי שמיכות לנפש וארבע ארוחות ל' קיבה.

אורי אבנרי

גרעין עמית, שנוגד במקום זה לפני כמעט שנה, בא להגיד לאנשים אלה: אינכם משור' געים. משוגעים דוקא האחרים.

זה היה כוחו של הגרעין. וזאת הייתה חול' שחו. אנשים רבים עברו דרכו. מעטים נמי צאו ראויים. רבים, רבים מאד, שרעיון זה של גרעין התישבתי שאינו בנוי על כיתתיות מפלגתית, יכול היה לקסוף להם, פחדו להר' דות בזאת בגלוי. הם חששו שייראו כמשור' געים.

בכל זאת התגבש הגרעין, ריכוז בקרבו מספר קטן של צעירים וצעירות שכל גוף בארץ היה מתפאר בהם. דומני שהוא הגרעין היחיד בארץ בו עולה מספר הבנות על מספר הכנים. יתר-על-כן, זה הגרעין היחיד, בארץ הצמאה חלוצים, שלא קיבל כמעט שום עזרה משום צד.

השבוע הגשים הגרעין, באיחור רב, את

דויח על שיתוק הילדים

כרו שהרו"ה יכיל את הפרטים האחרונים, המגלים עדייה נוספת של מספר מקרי השיתוק בשבועות האחרונים, נדחה פרי-סום הרו"ה שהיה צריך להופיע בגליון זה. יופיע במקום זה בגליון הבא של "העולם הזה". שום אב ואם לא ירצה להחמיץ הזדמנות זו לקבל אינפורמציה צדודה על אחת המחלות הממאירות ביותר המטילות את צלן על הנוער, במקום להיגרר אחר שמועות היסטוריות פסרות-יוסור.

ה ש ע ר

פינה של הסטודיו הירושלמי של פרנצה גרובנר מונח ספר גדול ועבה. זהו אלבום התצלומים שלה, אותם צילמה בהיותה בצ'כיה - לא כל התמונות, כמובן, כי אם רק אלה ש"ש בהן משה מיוחד". בין התצלומים: השער של השבוע, "שמה?" שואלת פרנצה: "זה כלל לא חשוב. אני קוראת לה הדוכסית. זה מספיק". הדוכסית היא באמת דוכסית צ'כית - או לכל הפחות הייתה כזאת כשפרנצה עזבה את צ'כיה. "משום מה עשתה עלי רושם של מרגלת בינלאומית מובהקת - נחש מן הסוג הארסי ביותר. ואת זה בקשת להביע בצילומי". פרנצה רק מקוה שהצילום לא יגיע לצ'כיה. כי הדוכסית - אם היא עודנה קיימת - לא תוכל בקלות להוכיח שהיא אינה המרגלת המסוכנת כפי שהתצלום מתאר אותה.

קול הנפץ בקאה'יר הוא אות אזעקה לישראל. בצפון ובדרום שולטים עתה דיקטטורים מהפכניים. המשנים את פני המרחב, אדיב שישקלי [ומימין] בסוריה, מוחמד נגיב [ולמטה] במצרים. אדישות ישראל למהפכה היא פשע, כי

החמור הוא אגה'קה!

הוא כבר היה מייגור ג'נרל, מפקד דיביזיה של חיל רגלים. על חוזה ענד את הספרה „3", עדות כי נפצע שלוש פעמים בשרות פעיל.

רגלים מלאכותיות צעדו

הוא שב לארצו גיבור מלחמה — אך לארצו לא היה צורך, אותה שעה, בגיבורי מלחמה. המנהיגים הפוליטיים, רמפקדי הצבא הגבוהים שעשו את רצונם, היו מעוניינים רק בטשטוש חלקם במפלה שצבאם נחל בארץ-ישׂרל, חיפשו להשתיק את השמועות שרווחו על שערוריות ומעילות אנשי העורף בצבא שנלחם בחזית. גם מיצד עד הנצחון שנערך לאנשי פאלוגיה הן כן מטעמי פרסטיגיה בלבד, ליצור את הרושם כי מצרים לא יצאה מנוצחת משדה-הקרב.

יחד עם פואד סאדק, מפקד חיל המשלוח המצרי לארץ-ישׂרל וכמה קצינים אחרים תבע נגיב חקירה מקיפה בקניית הנשק וטיהור הצבא. בראש דרישותיהם היה סילוק מוחמד חייור באשא, מפקד בית-סוהר שפאד רוק הפכו למפקד עליון של הצבא. במקום זה סולק פואד סאדק מן הצבא באשמת כשלון הצבא בישראל, שאר הקצינים הבלתי-מרוצים הודחו אף הם, או הועברו לתפקידים צדדיים בצבא.

בין אלה שנשארו היה מוחמד נגיב. הוא ויתר על כל רעיון שהיה לו לטהר את הצבא בעזרת גורמים מן החוץ, הוא התמסר לפעילות

במפקדת הבריגדה ה' מצרית, עליה הוטל לכבוש את היישובים העבריים לאורך כביש החוף, השלים המ"קד, בריגדיר מוחמד נגיב את ההכנות האחרונות לפעולה. פחות מיממה עברה מאז נעו כוחות תיו צפונה, במסע הכיבוש המצרי מעבר לגבול הפלסטינאי. עד אותו רגע התנהל הכל לפי ה'תכנית שהוכנה מראש, ללא כל תקלות או עיכובים. הגדודים המצריים התקדמו בכונניות פתוחות, כשתושבי הכפרים מורעים להם, כלמצילים. אך למ עתה עמדו אנשי הבריגדה לפני מיבחנם הראשון, לפני ביצוע המשיך מה הקרבית הראשונה. עובדה זו ה'איגה את המפקד, כי איש מבין אנשי לא היה מנוסה-קרבנות. איש מהם לא נטבל עדיין בטבילת האש. הוא הודיע לקציניו המופתעים: „אני אצא עם האנשים לפעולה הראשונה!" בעמדה קדמית, בחזית כפר דרום, התכוננה חוליית חבלנים להניח פצצת בנגלור ליד גדר-התייל שסביב הקיבוץ. הופעת המפקד — „כבוד ה' בריגדיר" — בעמדה, הפתיעה את כל הנוכחים. ואילו הודעתו שהוא ילווה אל החבלנים היתה מדהימה ממש: איש מבין החיילים הפשוטים לא האמין כי המפקד מוכן גם לסכן את עורו, לא רק לתת פקודות. כעבור שעה חזר הבריגדיר נגיב על אלונקה, כשפצע רציני בחזהו. היה זה הצעד הראשון שהפך את נגיב ממפקד קרבי רגיל למפקד הידוע ביותר בחזית הדרום. בתום המלחמה

החוליות ההודקות

מצרים	20.000.000 תושבים. מאז פלשו האנגלים ב־1882 היה כד מאבקה מכוון נגדם. המשטר השורר הוא בעיקרו פיאוודלי. הפיכת הצבא היא הזעזוע הראשון של משטר זה לטובת ההמונים.
הירדן	1.200.000 תושבים. החצי המערבי מפותח יותר מן החצי המזרחי. המשטר בכלדו הוא פיאוודלי כשהשלטון נתון בידי בית המלוכה הנמצא תחת חסות בריטית. מאז הודח סלאל הועמד סימן שאדה גדול על עתידה המיידית של שכנת ישראל המזרחית.
עיראק	5.000.000 תושבים. המשטר המפגר ביותר בין ארצות ערב — מלכד ארצות הצ'יהאי ערב. תחת חסות בריטית. שואפת לסיפוח הירדן, מצדדת בעקביות במזחמה בישראל.
סוריה	4.000.000 תושבים. מאז קבדה עצמאות מידי הצרפתים ב־1941 הדרדרה למשטר ריאקציוני מושחת. שלוש הפיכות צבאיות הצעידו אותה למקום המתקדם ביותר בין ארצות ערב. תחת הדיקטטורה של שישאקלי הוחל בחלוקת קרקעות לפלאחים העניים.
הלבנון	1.200.000 תושבים. מבקשת כשחון עדידי תמיכה קיצונית בליגה הערבית. נתונה לשליטת המשפחות הגדולות. ממדי השחיתות העצומים עוררו התמרמרות ותביעה לשינוי.

כרך זה

נגיב לא היה פעיל ביותר: הוא שימש להתנערות זאת כראש סמלי. במנות פארוק את נגיב אל-הילאלי לראש ממשלה, דרש ממנו למנות את גיסו, קולונל איסמעיל שרין ביי (בעלה של פאוויה, אשתו לשעבר של השאח האיראני), כשר מלחמה. הקצינים ראו את המינוי כצעד ראשון של מסע החצר נגד מעמדו בצבא. כשישיבה דחופה סקרו מחדש את תכניותיהם, הכינו אותו לביצוע. מה שהיה חסר להם היה אדם שיופיע בראש הפיכה לעיני הקהל. הם בחרו בנגיב.

„לטהר את עצמו“

בשעה ארבע לפנות בוקר דפק קצין על דלתו של נגיב, לקח אותו לשיבה דחופה במחנה עבסי הגדול. במחנה זה היתה מפדקתו של נגיב, ששמש מפקד איזור קהיר, ושם נקבעה מפקדת ההפיכה. כעבור שעות מספר של ויכוחים קדחתניים היו הקצינים מוכנים לפעולה. הודעתם הראשונה לעם המצרי היתה מנוסחת.

בשעה שבע הופסי

קה קריאת החדשות וקולו (המוקלט) של מוחמד נגיב הכריז: „זה שנים שמצרים נחונה למשטר של שחיתות וניחון שעיור והשפיעו לרעה על הציבא, גרמו למפלתו החמורה בפלסטין. גם אחרי מלחמה זו ברה השחיתות ועל הציבא השתלטה קבוצה של בוגדים, עד כי כל מי ששלט בצבא היה בוגד או שפך מושחת, ולמצרים לא היה צבא המסוגל להגן עליה. לכן קמנו לטהר את עצמו...“

לפי כל הסימנים היו כחונתיו של נגיב מוגבלות. אולם ההגיון של המאורעות דחף אותו קדימה. כשראה את המלך זוחל על גחוריו, הבין שאין כל סיבה להימנע מלבעוט בו. הוא גירש את המלך. מאותו רגע נכנסה המפיכה לתנופתה המלאה, ששוב לא היתה תלויה ברצונו של איש.

תחילה חשב נגיב שאינו מבין בפוליטיקה, שהוא זקוק לפוליטיקאי מקצועי. הוא מסר את השלטון לידי עלי מאהר. אולם חיש מהר הבין שהשלטון מרוכז בידי, שהפוליטיקאים אינם אלא מגבני פראונט מודקנים. הוא ראה את חולשתו של נחאס הנערץ.

המסקנה היתה ברורה לאיש צבא, הרגיל להחליט על סמך עובדות. הוא נטל את השלטון המעשי לידי, מסר לזופד אולטימאטום בו נדרש לסלק את אנשי השחיתות, וביקש את מנהיג הזופד החשוב ביותר, סראג אל-דין. במקום שהגנרל יחפש בני-ברית, עמי דו עתה כל מנהיגי המפלגות הפועלים לפני פתח ביתו.

הצורך

מוליד איש

נגיב הפך איש הנגור של מצרים, שליט כל-יכול של מדינה הערבית העור לה בכוחה בהרבה על כל שאר מדינות ערב. אף כי נכנס לתפקיד זה כמעט בהיסח הדעה, ללא כל תכנית ברורה, הרי מכתב לו הגורל את דרכו. גם נגיב יודע, כפי שיועד יגאל אלון, ש מצרים לא נחלה את מפלתה בגלל כמות של נשק מקולקל, אלא בגלל נחשלות החברה המצרית. התנוות מעמדה השליט (שלא שלח את בניו לחזית), ובגלל התככים הביזנטיים של נסיכי ערב אשר כל אחד מהם ראה בשמחה כיצד נוחל חברו תבוסה מוחצת מידי צה"ל. דרכו של נגיב, אם ידע להחזיק בשלטון, תוביל אותו לחיסון כל שלושת הגורמים: לריפורמה של החברה המצרית, לחיסול מעמד השליט ולאיחוד ארצות ערב בדרך של שכנוע, כפייה או מהפכה. ואף אם יתברר כי נגיב אינו האדם החזק האמתי, לא ייעצר התהליך. במקומו יבוא גנרל שני או שלישי. הצורך יוליד את האדם.

אותיות על הקיר

אזרחי ישראל קיבלו לפני שלושה שבועות את הידיעה על ההפיכה המצרית באדישות לגלגנית, כצופה בזירה החוזה בלהטוט אקרוטי בטי של להקה היוזעה בלהטוטיה. רק מעטים מאד הבינו, שאין זו מהפכה סתם, אלא המאורע המדיני הגדול ביותר של התקופה במרחב. ההפיכה המצרית לא היתה צריכה

בקרב החיילים עצמם. מטרתו הראשונה היו נכי מלחמת ארץ ישראל, שבו הפצועים משדה הקרב לעורף, ניסו המנהיגים להסתיר את הקיומם כדי לא לפגוע ברוח העם. עם תום הקרבות מצאו שנות הותר להתעלם מקיומם אותם נכים מאשר להתמכר במערכת שיקום אינסופית. התוכנית שהוכרו עליה בקול קר לות, לטקס לכל נכה מלחמה חלקת אדמה ומ קור פרנסה. לא יצאה מנדר ההכרזות והפרט סומת, הנכים נעזבו לנפשם, להסתדר ככל אשר יעלה בידם.

מוחמד נגיב הקים ארגון ציבורי לשיקום הנכים, נבחר לנשיאותו והחל מתרוצץ בין המוסדות והמשרדים הממשלתיים כדי לגייס עזרה לנכים. „לפעמים“, הוא סיפר, „לא יכולתי לישון לילות שלמים. בחלל ריחתי, לנגד עיני, קבצים מלאכותיות. לא היה לי חלום אחד אשר בו לא השתרעה שורה של פרוטות הנחוצות לנכי המלחמה.“

אדם עני במבואות קאהיר

כך מספרים הערבים ל עצמם את מפתחם ביש ראד: מצעד נצחון ישי ראדי בחסות דגג האו"ם.

את זמן עבודתו ב צבא הקדיש להחדרת רוח חדשה בין ה קצינים והחיילים, שאף להעלות את ה צבא המצרי לרמת ה צבא הבריטי, בו חו נה. את זמנו החופשי בילה בשקט בחוג משפחתו. בניגוד ל רוב הקצינים בני דר גתה, לא היה הגנרל נגיב איש עשיר ואר הב הילולים. הוא גר בבית קטן במבואות קהיר, מול היצודן ה לילה המפואר חל מיה פאלאס, מתנאה בכך ש„רגלי לא דר כו שם אף פעם“.

כאשר רצה לקנות מכונית פרטית למשפחתו כחר במכונית אוסטי קטנה, אשר את מחירה (600 לירות) יכול לשלם בתשלומים חודשיים. במקום להתבייש בעניותו (היחסית) אהב להדגיש, קנה סיגרים (סוג עממי, ששה גרוש לחבילה של עשרה) במקום טבק למקטרת המלחה אותו תמידית. ברצותו לעשן היה מוציא סיגר, תוחך אותו לשלוש, תוחב חלק אחד למקטרתו, מחזיר את השאר לקופסה.

אולם מוחמד נגיב לא היה הקצין היחיד אשר המשטר הקים במצרים ובצבא חרה לו: רוב הקצינים הצעירים, אלה שהשתתפו ב קרבות ארץ-ישראל ואלה שהתגייסו אחריהם, חיפשו אף הם שינוי רדיקלי במשטר הקיים. הם הבינו גם כי לא השחיתות בלבד גרמה למפלה: עם נחשל ומגבר אינו מסוגל ל צור צבא ולהבטיח את נחוננו. אל תוכניות שינוי המצב הקיים, החלו מתחספות, בראשי הקצינים הצעירים, תוכניות להפיכה חברתית שתחלק את המשטר הפיאודלי הרקוב. כצעד גיבוש ראשון הם הקימו מועדון.

רשימה

שחורה ביותר

לא היה זה מועדון קצינים כמקובל ב צבאות רבים, אשר תפקידו מוגבל לה קלת הבילוי על ה קצינים, או לפעולות חברתיות או מקצועיות. מן הרגע הרא שון נשא מועדון ה קצינים המצריים אופי פוליטי מובהק, נועד לשמש מקום מפגש לקצינים המורדים, מרכז לליבוך דעותי הם. את זאת ידע ה מלך פארוק היטב.

הוא חשש לסגור את המועדון, פן גירום להתנגשות גלוי ייה בינו לבין הקצינים הצעירים. הוא בחר בשיטה אחרת, בתקוה שיוכל להשתלט על המועדון, לרתמו לעגלתו שלו. בבחירות הרא שונות למוסדות המועדון תבע את מינויו של מוחמד חידר כאשף ליושב ראש המועדון. התערבות המלך הסעירה את הקצינים הצעיר ים: הם פנו למוחמד נגיב שיקבל לידי את התפקיד שפארוק ערש עליו עין.

למרות שלנגיב לא היה כל קשר הדוק עם הקצינים הצעירים (שכבר או הספיקו להתלכד במידה מסוימת) הוא הסכים, ראה בהם נושאי השינוי שהוא עצמו שאף לו. פארוק נכנע לקצינים, העביר את נגיב לרשימתו החשורה ביותר. למעשה הגזים פארוק באיבתו לנגיב. הסי כנה העיקרית למעמדו ש, המך בצבא נבעה מקורו אחו, לא מרוחק מנגיב עצמו: הקצינים הצעירים. בשיטתיות הם יעזבו תוכנית מפורטת לחפיסת השלטון ושינוי הצבא מכל השפעה חיצונית. ואילו תפקידו של מוחמד

כך רואים הערבים את עתיד ישראל: מחיצתה המוחלטת עלידי ארצות ערב המקומצות לאגרוף

הנכים מצאו מרשיע. משחזרו נכי מלחמת ארץ-ישראל למצרים היה גורלם שם כגורל נכי מלחמות הערבים בדורות עברו: איש כמעט לא זאג להם. הם נשארו עם מומס להסתדר בחיים כמיטב יכולתם. כאשר קם נגראל מוחמד נגיב והקים ארגון לשיקום נכי המלחמה הוא רכש את לבות אלפי הנכים ומשפחותיהם ואת לב אלפי משפחות חללי המלחמה.

תותחים ברחבת הארמון. בלב קאהיר משתרע בניין גדול ועצום: הארמון המלכותי עבדו. לשם נהגו ההמונים לנהור, להביע את רגשותיהם לפני המלך. לשם הגיעו יחידות צבא חזקות ומושוריינים, כאשר הכריז הצבא על הפיכתו. מול לועי התותחים לא היתה למך כל ברירה אלא להכנע. הוא עזב בחפז את מצרים והשאיר את השלטון בידי הצבא

קרה במצרים

صاغ عبد الحكيم عامر صاغ كان الدين حسين قائد جناح على بغدادى بكباشى انور السادات بكباشى يوسف صديق قائد اسراب حسن برهيم

لواء محمد نجيب بك قائم مقام احمد شوقى بكباشى جمال عبدالناصر بكباشى زكريا محيي الدين

اللواء محمد نجيب بك وعلمه اثناء هيئة المكتب
 (تصوير محمد يوسف)

ראשי ההפיכה. זהו צילום רשמי של "מטה ההפיכה". שני מימין יושם הגנרל מוחמד נגיב, סביבו קבוצת הקצינים הצעירים (גיל מקסימום : 38 ; דרגת מקסימום : קולונל) שתכננו את ההפיכה וכל פרטי הפעולות הצבאיות שהעבירו את השלטון לידיהם. צילום זה צולם למחרת ההפיכה, לפני הדחת פארוק. על הקיר משמאל : תמונת המלך, קישוט-חובה בכל משרד.

הפגנת אהדה. בשעות הבוקר המאוחרות יצא מוחמד נגיב (מסומן בעיגול לבן) לתור את רחובות קאהיר, לראות את המצב בעצמו. אהדת העם למפקד הצבא לא היתה מעושה : זה חדשים רבים שהוא הפגין את שנאתן למלך וההפיכה נתנה לו את האפשרות לצעוק את סיסמותיו, חודשים לפני כן שרפו סטודנטים של אוניברסיטת פואד את תמונות המלך בפומבי.

הפגנת כוח. כשהופיעו ברחובות קאהיר יחידות צבא על מכוניות בליווי סנקים ושריון, לא ידעו התושבים מה פשר הדבר. רק במרוצת הבוקר נתברר המצב : הצבא העז לעשות את אשר לא העז איש או מוסד אחר לבצע. לעולם הסביר נגיב כי לא היה זה מפגן כוח כלפי התושבים ; הצבא רש רצה להרגיע את התושבים הזרים, ולהראות להם כי הוא שולט במצב.

(המשך מעמוד 4)

להיות כותרת עיתונאית היא היתה צריכה להיות כתב אש על הקיר. 1918 הגיעה הממלכה העותומנית לשיא ההתפרקות וההתנוונות. לכל הדעות ירדה תורכיה מבמת ההיסטוריה למשך מאות השנים הקרובות. אולם באותה שנה קם גנרל תורכי בלתי ידוע בעולם, וחולל מהפכה שהיתה אחד המאורעות הגדולים של המאה העשרים. תוך שנים מעטות הפך כמאל את-תורק את העם המזרחי המנוון לעם מתקדם, את צבאו לצבא מפואר ועטור וצחון, את תורכיה למעצמה.

כשניצחה מדינת ישראל את צבאות ערב, נפלה קרבן לאשלייה האורבת לכל מנוחה היא האמינה שהגורמים שהנחילו לה נצחון פעם אחת יהיו קיימים לעולם. היא התעלמה מן העובדה שמדינות כמו תורכיה, בורמה ואינדונזיה עברו תוך חמש שנים תהליכים שארכו באירופה מאות בשנים. היא לא הבינה את העובדה היסודית: במרחב מתחוללת מהפכה, והיא מתקדמת בצעדי ענק. כיום, שלוש וחצי שנים אחר החילת חוזה שביתת הנשק, קיימות במצרים ובסוריה דיק-טטורות צבאיות מהפכניות. מצב של ערב מהפכה קיים בירדן ובלבנון רק בעיראק וב-סעודיה עוד קיים משטר פיאוולי יציב. החגורה מתהדקת מסביב לישראל...

זהרה אחרונה

אולם מהפכה ערבית זו לא היתה מוכרחה להיות מהפכה המכוננת נגד ישראל. כל עוד אין המצע הרעיוני של המהפכה מגובש, קיימת אפשרות שמדיניות חוץ עברית נבונה ומר-יקתיראות תדע לשלב את השאיפות האזוריות הישראליות עם השאיפות הלאומיות והסוציאליטיות של המהפכה המרחבית. כמה מבני המהפכה הערבית אף שיחקו ברעיון זה. אולם ישראל לא חלמה מעולם לנצל אפשרות זו, להטיל את משקלה על כפורה המאזניים. ישראלים רבים קיבלו את התורה של המופתי, כאילו קיימת באמת סתירה יסודית ונצחית בין עתיד ישראל לבין עתיד עמי ערב.

אולם מדינת ישראל אינה יכולה לעצור את התפתחות העולם הערבי. אין היא יכולה גם לנתק את עצמה מן המרחב, להתייחס אל המהפכה כאל דבר שאינו נוגע לה, לסמוך לעולם ועד על עזרת אמריקה או א"ם. כי על גבולותיה מתפתחות עתה בקצב מסחרר מדינות חזקות, בעלות עשרות מיליוני תושבים ששוב לא יהיו אספסוף חלוש. אם ישראל לא תקרב מהפכה זו אל עצמה, תהיה זאת מהפכה נגד ישראל, מהפכה שת-טיף לשנאת היהודים "הזרים", וששיחורר פלשתיין יהיה אחת ממטרותיה. המהפכה של נגיב, תהיה תוצאה המיידית אשר תהיה, היא אות זהרה, אולי אזהרה אחרונה. היא תובעת הגבה מצד כל אדם ישראלי כי היא נוגעת במישרין לו, לעתידו ולעתיד בניו. מדינת הצלבנים בארץ-ישראל חוסלה ברגע שקם שליט חזק שידע ללכד תחת ידו את כל הנסיכויות הערביות. לאחד את כל הכוח הערבי במלחמה נגד הזרים. מעט הדמיון בין צלאח-אל-דין, המצביא המוסלמי, ובין מוחמד נגיב, הגנרל המצרי. אולם דמיון מעט זה דיו להרעיד את הלב.

במד'נה

העם

ORA ET

הרומאים הקדמונים, שהיו רגילים לנסח את חכמתם בפסוקים חותכים, הנחילו לעולם סיסמה יפה: ora et labora. לומר: "התפלל ועבד!" הם סברו שפסוק זה מכיל את כל הדרוש לדעת כדי להקים חברה בריאה ומדינה יציבה. השבוע המציא אורח ישראלי אלמוני ואריא-

החברה הביא הידיעה. אי-אפשר היה שלא להידבק עליהם כשהתלהב, ובר שקרה כמה פעמים ביום. הוא טרללה, אמרו החברים, אולם הם אמרו זאת בחיבה רבה.

איש לא ידע את הרקע המשפחתי שיצר את יענקלה כפי שהיה. היה זה רקע של משפחה טבריינית עתיקה, שחייתה בדלות ובשפל המדרגה, הולידה בנים רבים. בנו של האב החובש כיפה, שהוביל חלב בארגו על גלגלים, רצה לצאת מן המיצר, לפרוש

גיבור טכס הסיום: ראש הממשלה ושר הביטחון דוד בן-גוריון, שהופיע יחד עם בנו עמוס, עוזר המפקח-הכללי וראש אגף הארץ-גוף של המשטרה, ושניים מחבריו לממשלה, שר המשטרה בכור שיטריט ושר המשטרים חיים כהן. בנאום ארוך וגמלקי, אחר שחילק אישית את תעודות המינוי של מפקח שני (כוכב אחד) לכל אחד מגומרי הקורס, הודיע בן-גוריון, בפנותו לעבר בכור שיטריט ש"חיך רחבות, מודושן-עונג, כי שר המשטרה

בוגר קורס קציני המשטרה שהתעלה, על ככר המסדרים בשפרעם משה רבנו ומלך סוסו היה מר

היהודי הראשון היה משה רבנו. אחר הס' ביר לקצינים הטריים (ול-2000 השוטרים חניי כי בית-הספר שעמדו עמידת-נוח בשמש ה' לוחטת על כיכר המסדרים) כי תפקידו ה' ראשון של השוטר הוא לעזור לאזרח, לחלש, לילד, אשה, זקן, לגר ולזר. התפקיד השני: מניעת גרימת נזק של אדם לרעהו. התפקיד השלישי: השלטת החוק.

הנאום שכרך בין השאר את דעותיו הידועות של בן-גוריון. על מיווג גלויות ועל הצורך בקצינים תימניים היה יוצא דופן בכל זאת. שלא כמנהגו השתמש בן-גוריון שבע פעמים במלת הקישור השנואה עליו, את. יודע-דבר שהניחו כי הוא הספיק לקרוא הגנה מוקדמת של אגדת החרוזים שהופיעה למחרת במוסף הספרותי של על המשמר מ' עטו של אהרון (אינקובטור על הסלע) מגד ושסיפורה על סופו המר של מלך קדמון ש' השמיט את האת.

לטכס היה גם גיבור שני, שזכה להערכת הגיבור הראשון. באמצע הנאום נטה אחד הקצינים, שנתמנה אותו יום, מתוך שורתו, ניסה לתפוס בחגורתו הלבנה, לא הצליח, שמש את רובהו וצנח מתעלה מנכה-שמש. אמר בן-גוריון שעה שחבריו למסדר של הקצין הוציאו אותו מן הכיכר: "שבע יפול שוטר ויקום!"

המשק

הבטחון: שק מלט

כאשר יום נשר החיפאי לפני שנתיים הקמת בית-חרושת למלט ברמלה, חשבו מנהליו ומצאו שהמפעל הדומי יודקק להשקעות של שלושה מיליון לירות, ואלה עמדו לרשותם. כשנתברר החדוש, ערב סיום הבנייה, כי יש צורך בשני מיליוני לירות נוספים עקב תשי' לומי היתר על המכונות (הפרשי העצרים לפני ואחר התכנית הכלכלית החדשה) והא' מרת שכר העבודה, החלו מנהלי נשר מחפשים כסף בלי שקיפו למוצאו במלות בנקאיים לרכוש אגרות חוב נושאות רבית של ששה אחוזים לשנה.

על-מנת לעורר את תאבון בעלי-הכספים, שלא היו מתלהבים במיוחד משיעור הרבית, החליט נשר להבטיח את המשקיעים על-ידי הצמדת ערך אגרות-החוב למחיר המלט עם בריחה לקננת תמורת ערך האגרות מלט נשר חפשי מפקוח, במחיר של 25 לירות הטונה משך חמש השנים הבאות.

האפשרות הראשונה לא היתה רעיון נשרי מקורי. הגה אותו לראשונה אליעזר קפלן המנוח שהציע לציבור שטרות חוב צמודי-דולר שהבטיחו פרעון לפי שער הדולר. אגרות נשר צמודות-המלט הבטיחו אותו דבר בצורה שונה, פרעון האגרות לפי שער המלט בשעת הפרעון. אם מחיר המלט בשעת הפרעון יהיה 85 ל"י, למשל (החיר הנוכחי הוא 21 ל"י ורבע) יקבלו בעלי האגרות פי ארבע מסכום הלירות תמורתו ורכשו את

למרחב, לחיות אחרת. הצינבאת היה דרכו של יעקב שכטר להגיע לעולם האחר שחלם עליו.

הבנות נשברות. אחרי שעבר את שרותו בפלמ"ח, גויס יענקלה לעתודות. שם הכיר את הגדנ"ע, התלהב לחוות באר-אורה, מצפון לאילת.

מפעם לפעם עלה יענקלה צפונה ישב בקפה כסית וסיפר לידידיו עד שעות הבוקר המוקדמות נסים ונפלאות על הנגב. החברים, שרבים מהם כבר התברגו, קינאו בגלוי בכושר התלהבותו של יענקלה. הם קינאו גם בהצלחותיו בקרב בנות המין השני. "הבנות נשברות על יענקלה", אמרו בהערצה.

עסק מסוכן. בחודש מאי, ירדו שתי בנות ובחור לטיול לאילת, ביקרו גם בבאר-אורה. באותו יום קרה משהו ליענקלה. אחת הבנות, רותי, אחות בת-ליטיונסקי, כבשה את לבו של יענקלה בסערה. הדבר שהפתיע את החברה היה שהיתה זאת דווקא בחורה מנוגדת באופייה לחלוטין לאופיו — בחורה שקטה, בלתי-רגילה לבלתי-הקפה ולחיי התבריה.

יענקלה, שהבחורות נשברו עליו, החל להישר בעצמו.

הפגישות בין השניים נמשכו חדשים. אולם הם לא התקדמו במישרים. יענקלה גילה לחבריו שהעניין מסוכן. ביום החמישי האחרון הודיע לחבר: "אני אעשה סוף לכל העסק!" סבר החבר: יענקלה יפרד, יחזור לקדמותו כרוח-נישוי.

אותו ערב הופיע יענקלה בקפה כסית, ניגש לשולחנו של שחקן הבימה שמואל רודנסקי, שאל אם יש לו אקדה. הוא הסביר שיש לו מיפקד צבאי, שיש ברצונו להשוות באקדה. ענה רודנסקי: מצטער, שחקן אינו זקוק לאקדחים.

אולם דומה שלא היה קשה ליענקלה להשיג אקדה. כי ביום השלישי הופיע בבית הוריה של רותי בצפת, שאל לחברתו. משנתברר לו שאינה בבית, שלף את האקדה שהיה בכיסו טעון ובלתי-יצור, ירה באמה של רותי ונפצעה. אחר כיוון יענקלה. מלך הצינבאת בן 29, את האקדה אל עצמו. הכדור שם קץ לצינבאת האחרון.

המשטרה

טכס בעל שני גיבורים

ארבע שנים ושלושה חדשים אחר הקמת משטרת ישראל נסתיים. השבוע, קורס הקצינים הראשון שלה. 31 קצינים צעירים (גיל ממוצע: 30) שעברו משך עשרה חודשים קורס אינטנסיבי ביותר (מתקורט פש"ע) ותביעות עד לאמוני לשון וסגנון) תחת עינו הפקוחה של ראש מחלקה שאול רוזר ליו הבלונדי, מפקד בית-ספר המשטרה ב' שפרעם שבגליל התחתון הזכור לדורות של נוסרי משטרת-הישובים-העבריים כמפקד בית ספרם בעבר המזרחי של הגליל התחתון.

"אני רוצה! אני רוצה!"

הממשלה

הארץ טהורה

למרות שאינו מחבב עיתונאים במיוחד, עשה חיים כהן, שר המשפטים החדש את המוסל עליו, הזמין אליו את העיתונאים הירושלמיים למסיבת שאלות ותשובות.

לא היה קשה לנחש מראש, מה ההיגיון הקושי שבא-יכוח העיתונות ישאלו את שר המשפטים. היו אלה אותם גילויי שחיתות במנגנון הממשלתי וממשלתי למחצה, שהציגו ליחיד להגיע לאזני הצבור ושפשוט לשים עליהם אצבע, גילויים המביעים את בעיית הרמה המוסרית בארץ בקליפת אגוז.

לאותם העיתונאים התממיהם, שחיכו לראות את השר מטיל את עצמו לפני העגלה ששמה מוסר ציבורי, המדרדרת במדרון תלול, נפונה אכזבה. חיים כהן לא הבטיח

בה הוכן המסע וחוסר-השכנוע שבביצועו לא השפיעו על העוברים ושבים בחוצות הירושלמיות הצרות.

מזל הביש הראשון בו נתקל המסע: סי-רוב נשיאות הכנסת לקבל את בא-יכוח החות"מים שבראשם עמד המשורר אברהם שלונסקי בעל זר השערות הלבנות. הפגם הטכני בו נאחזה הנשיאות על-מנת להתחמק מתפקיד בלתי-נעים: העצומה, עליה חתם כל תושב רביעי בארץ, לא נשאה את כתובת הכנסת. המשלחת רטנה, כינסה, כמקובל בתנאים אלה, מסיבת עיתונאים והבטיחה להרעיש את הציבור.

התקלה השנייה ארעה כאשר 300 רודפי שלום מכל קצות הארץ נהכנסו בערב היום לאסיפה בכיכר ההסתדרות ופועל שיכור ור צעיר ירושלמי הפכו, שלא ברצונם, מרכז העניינים. הפועל שעמד ליד הרמקול ופתח בקריאות בוו לאימפריאליזם האמריקאי ול-

האגרות. העקרון: שמירה על ערך ההשקעה העבודה שמוטב היה שלא לערוכו היה זה שמרת ההלחנה העממית בישראל היא נמוכה ביותר.

אולם למשתתפי הפסטיבל מחוץ-לארץ היה בזמריה משהו משום חתייה. לאחר ההלם הראשון של הנסיעה והארגון הגרועים, הופיעו רבים מהם לראות בישראל כמה וכמה דברים שהרחיבו את לבם. ביניהם העובדה שבישראל קיים מחסור בנשים. כיוון שמר-בית משתתפי הזמריה מחוץ-לארץ לא ממש נקבה היתה לא-לרמיהן שטרם הגיעו לגיל העמידה הצלחה ניכרת. למשל אחד השוט"רים שלחה את המשתתפים ברכבת מחיפה לרמת-גן. הספיק לצמצו לעצמו בתחוג שישי לה שתי תכונות חשובות: פנים נאות ודר-כון בלגי.

תירות

רק שלושת המקומות

כשהחלה לשכת התיירות הממשלתית מט"פלת בתנופה בתנועת תיירים על-מנת ש-תכניס זרם דולרים לאוצר היבש לקחה בחשבון גם את חשיבות הארץ מבחינת מקומות תיה הקדושים לעדות ולכיתות הדתיות השרות. החשבון לא היה מוטעה והפרסומת הראשונה ניתנה כאשר הגיעה ארצה השחקנית ההולנדית ג'ין הייבר בלוויית קבוצת צלוינים, סירה משך ימים מספר במקומות הקדושים ברחבי הארץ.

לשכת התיירות לא הרחיקה ראות, לא השכיחה לדאוג לאמצעי תחבורה יעילים. התיירים-הצלוינים החלו קובלים על תנאי התחבורה הלקויים. בחרו השבוע בדבר שיביא תלונותיהם בפני הציבור. הדבר: הכומר הצפתי אבה לקונס ירוק-העיניים וארוך-הפנים, פרופסור למדעי המוח (היסטוריה תנ"כית) באוניברסיטת ליל הצרפתית. לקהל עיתונאים שנתמסר לשמוע את דבריו

האפשרות השנייה, המקורית יותר, היא מסוכנת יותר. רק בעל אגרות חוב בסכום העולה על 15 אלף ל"י יהיה זכאי לרכוש מלט חפשי מפיקוח וזה בכמותי שלא תעלינה על שתי חמשה אחוז מאגרותיו מדי חצי שנה. כמובן יהיה אפשר להערים על תקנה זאת על-ידי צבירת אגרות חוב בנות סכומים נמוכים יותר.

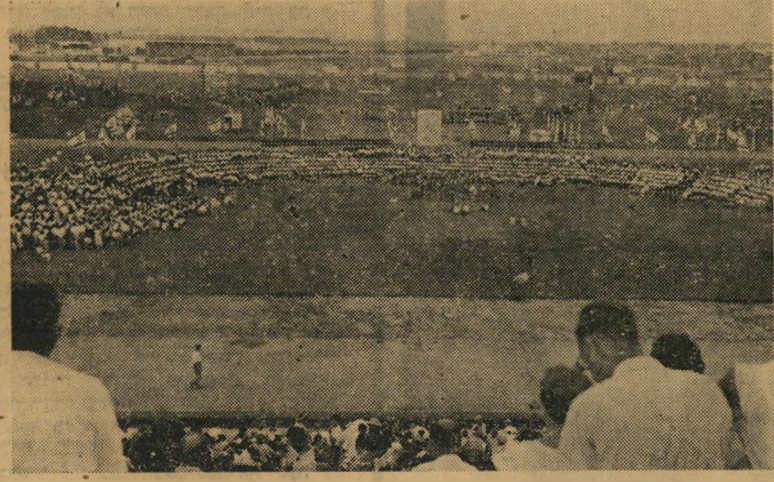
המיליונים הדרושים להשלמת המפעל ש-יפיק כבר בראשית השנה הבאה 500 טון מלט ליום וזרמו במהירות לתוך קופות נשר. כי נשר זכה באמינם של שני הסקטורים הכלכליים גם יחד. הוא המפעל היחיד הגדול (אלף עובדים) בו שותפים ההון הפרטי וההון ההסתדרותי שהתבשלה, סולל-בונה (הלל דן ודוד הכהן) והחברה המרכזית להשקעות ולי-מסחר (גרשון גורביץ ואהרון נתנאל) וכך יצליח, כנראה נשר במכירת אגרות צמודות-המלט אחר שהאוצר נכשל (ומחוסר מבקשים הופסק ההיצע) במכירת השטרות צמודי-הדולר.

חגיגות

קול ברמת-גן

מדינת ישראל נמשלה לא אחת לתניוק המנסה לרוץ בטרם למד ללכת. אם היתה דרושה לכך הוכחה נוספת, בא פסטיבל הזמיר והעמיד על אמותיו דעה זו. 24 מק"ללות גויסו בארץ ובחוץ לארץ, הוסעו בא-ניות שורצות חרקים לחוף חיפה, משם לבתי-ספר ברמת-גן.

הארגון הברוע באניות ובמקומות השיכון, שלא הותאמו כראוי מלכתחילה לצורך מגורי-רים למאות איש, היה מיקדם לאי-הסדרים ששררו ביום פתיחת הזמריה באיצטד רמת-גן ובמבואותיו. אין ספק שאיצטדו של אברהם

ההופעה המרכזית של הזמריה באיצטדיון רמת-גן... אפתעה בלתי-נעימה

שום טיהור, המשיך לגרד את ראשו, ללעוס את עניבתו, ענה לשאלות בצורה יבשה ב-יותר, מנקודת ראות משפטית בלבד. את ה-ציניות המשפטית המתק בדיחה מספר. העיתונאים הזפתו לשמוע, מה פשוטים למעשה כל אותם עניינים: אנשי הסוכנות, שהואשמו בדו"ח שמוראק בבכירות על תק-נות היבוא, המכס והכספים, קיבלו לאחר ה-מעשה רשינות חוקיים, הולבנו בעיני החוק, פרשת ראש עיריית עכו, ברוך גוי, שהא-שמות כבודת הושמעו נגדו, לא נוגעת למש-רד המשפטים, כל עוד לא הוגשה נגדו תלונה. שר המשטרה, בכור שיטריה, רשאי היה להחליט לפי שיקולו, לא לחתור על שרתו של קצין המשטרה יצחק בודינגר, גם לאחר שהוכח כי עבר עבירה ברכישת מקרר. חיים כהן רק חלק על ניסוח הודעתו המפורסמת של שיטריה בכנסת, בה הסביר כי עבירה על חוקי חירום, היא אינה, למעשה, (הנמקה כזו, לא הייתם שומעים מפי-). חוץ מזה הסכים עם חברו לממשלה, שהיה כדאי לשי-

מונטבטן לא הפסיק, המשיך בצעקות הבו-גם כשהרמקול השני עבר לקריאות הידד עם השמעת שמות מורחיים יותר.

הצעיר החסון והבלונדי צעק אף הוא לתוך הרמקול "יחי השלום!", אך הוסיף דרך אר-חו רמקול את דעתו הפרטית, "בוו לקומר ניסטים!". אחר יצא הצעיר, שהשתלט על הרמקול, להתקפת-נגד אישית על עורכי ה-מסע, בידח את קהל הסקרנים שהתאסף ל-שמע קול הרמקול ברשימה ארוכה של מו-צרים אמריקאיים-אימפריאליסטיים בהם הש-תמשו המפגינים לביצוע מסעם: מכונת דודני להבאת רודפי השלום, רמקולים תוצ-רת ארצות-הברית, נייר לעשיית כרזות וצבע לציור יונת השלום, כולם ילידי ארה"ב.

איש שלישי שהפריע להפגנה, אם כי לא מתוך רצון רע, היה עולה עיראקי וקן שעמד ליד דווו המהביל, צעק "תירס!" במקום "בוו!" והידד "!".

הסתה

קינדם או חולה רוח

עוברי אורח ירושלמיים הרגילים ככל בני הארץ לעשרות הכרוזים המופיעים על קי-רות בתיהם לא התעניינו במיוחד בכרוז הקצר כתוב" מכונת-הכתובה שהופיע בש-בוע שעבר על קירות בתי-גזית ירושלמיים. אולם אלה שעצרו לעיין בכרוז ועמדו על תכנו נסערו ביותר, הביעו את המשטרה ל-צאת לתקירה מיוחדת.

כתבו האלמונים מחברי הכרוז: "לידיעת בני המזרח... לגמור אתכם צריכים אנו ה-אשכנזיים... אתם אנשים שלמים. אנו לא ניתן לכם להתקדם בחיים. לא בצבא לא בקיבוצים, לא בממשלה, לא בכל מקום... כמירכ אנ-זוהירים את בני עדות המזרח לעזוב את מקומות העבודה לבני אשכנז, אחרת נאלץ, אנו האירופאים האשכנזים, להוציא אתכם בכוח." חתומים: "ארגון בני גזע עליון".

תגובתם הראשונה של הקוראים, ביניהם שני פרופסורים של האוניברסיטה העברית: תלישה כעסנית של הכרוזים מהקירות וקרי-עתם. התוצאה: לידי המשטרה הגיע רק הע-תק אחד שלמי טיב נירו ואותותיו החליטה לעצור את מחברי הכרוז, "בכל מחיר".

השערתו על זהות המחברים לדעת ה-ירושלמים הן שלוש: מעשה קונסד הסר-תארות או מבצע יחיד של חולה-רוח. האפ-שרות השלישית: פרובוקציה של צעירים לא-אשכנזים הרוצים בדרך זו להביא להקמת מפלגה עדתית כתגובה וכהגנה נגד איומים והפליות אשכנזיים קיימים ומדומים.

חיים כהן, שר המשפטים מבחינה חוקית, בסדר

מור על איש זה במשטרה. לשאלה מה הם נימוקיו לעמדה זו, הסביר כי אינו שר ה-משטרה, הצחק בזאת את קהל העיתונאים שלא הוסיף עוד ללחוץ לתשובה, הסתפק ב-הודעת העקיפין, כי מבחינה חוקית טהורה הארץ מכל שחיתות.

צפני הזמריה: ציפורה ומושה שרת, חנה ויוסף שפרינצק לנוכחים...

באולם הישיבות החיפאי של חברת הספנות שוהם סיפר לקונס כי הוא מבקר בארץ הפעם הרביעית בלוחתו קבוצות צלוינים על סיפוני אניות ישראליות. שלא בדומה לקבוצות ה-צעירים האמריקאיים והבלגיים שבאו לזמריה באניות הישראליות וסיפרו על תנאים אימים הודה לקונס כי כל אחד מחבריו קיבל את המגיע לו, בהתאם לתשלומי הוצירי בעד כר-טיס הנסיעה. דבר זה לא מנע את הכומר מלגנות את טיב האוכל הירוד במחלקות ה-נמוכות שלא עמד על הגובה.

טענות העיקרית של האבה: הקלקולים הרבים והמתמידים באוטובוסים המפוארים והמודרניים בהם מוסעים התיירים-הצלוינים לסיריהם בני חמישה הימים בארץ. הקלקולים דורשי-התיקונים מונעים מהצלוינים את האפ-שרות להשלים את סיריהם במועד ולעתים קרובות הם נאלצים להסתפק בשלושת המ-קומות הקדושים ביותר (נצרת, ירושלים וטבריה) בלבד.

הפגנות

"בוו", "הידד" ו"תידים"

מסע השלום של מפ"ם ומק"י שהיה צריך, לפי התכנית, לזעזע את ירושלים, צלע קצה, הורגש על-ידי כמה עשרות מתוך 150 אלף תושבי ירושלים בלבד. הצורה הדילטנטית

קריניצי הוא אחד היפים במרחב, אפילו הצ-ליח להוציא קריאת התפעלות מפיה של מקה-לנית ניו-יורקית בגיל העמידה. אבל למעשה היהו חסר-ערך ולא יוצלח להתקלויות ענק מעין אלה כל עוד משמש אותו כביש צר אחד בלבד. כאשר, בשעה הבורעת שלפני פתיחת הזמריה, חל קלקול באוטובוס זן באמצע של הכביש, נתהוה פקק תנועה שלא הפתיע איש מאלה שהיו נוכחים במכביה. מיפגני ה-צבא והתחרויות הכדורגל הבינלאומיות שנער-כו באותו מקום.

גם אלה שכבר השלימו עם דרך הייסורים המובילה אל האיצטד ועשו אותה בשיטו"ך הנפש והכניעה-לגורל המציניים את הלך נפשו של האורח הישראלי, זכו בתוכו להפתעה בלתי נעימה: הרמקולים לא פעלו, קולן של המקהלות לא הגיע לאזני האיש הפשוט ש-שילם במיטב כספו עבור כרטיס כניסה, צעד בחום היום אל מה שקחה כי יהיה פסטיבל הראוי לשמו.

האזרחים שהיטיבו לשמוע את המקהלות היו, מלבד מנצחיהן, אלה שטרחו לפתוח את מקלט הרדיו. אבל גם אלה לא יכלו להפיק הנאה מוסיקאית רצינית; רמת השירה היתה, במקרה הטוב ביותר, בינונית ורמת השירים הארצישראלים נמוכה. היצירות המשובחות ביותר שהושמעו בפסטיבל היו חזקא זרות. אם בא הפסטיבל ללמד משהו מחוץ לעצם

ראשון לציון:

יובלות

שלושה ימים ושלושה לילות

ההיסטוריה הציונית מחלקת את דבריימי ארץ ישראל לשתי תקופות נפרדות: התקופה התנכ"ית-תלמודית הקדומה עד לאחר מרד בריכוכבא, והתקופה החדשה, החל מ' עליית הבילויים. בין השתיים — לא כלום. השיבות אפסית כמעט מיוחסת ליישובים ה- יהודיים שהיו קיימים בארץ ישראל משך כל שנות הגלות, בירושלים, סקיעין, צפת (בה נכתב השולחן ערוך ע"י ר' יוסף קרו), עזה, וכמובן שהיתה התעלמות מוחלטת מן ההיס- טוריה של עמים אחרים אשר שלטו, החזיקו וחיו בארץ מאז ועד חזיבת ציון.

מחוק לזה נהגו רושמי דבריימי לקי- שט, לצרכי תעמולה, את דבריימי היישוב החדש. כל נער עברו בבית-ספר בארץ ידע הרבה אודות הבילויים, אבל כיוון שהתמונה שצוירה לפניו לא היתה מלאה, היה בה מ' שום סילוף ניכר. אודות מיישבי הארץ שבאו לפני מייסדי גדרה סופר לנוער אך מעט, משום, יש לשער, שהללו לא באו לכאן מ' טעמים אידיאולוגיים כה טהורים כאלה שה' ביאו לכאן את אנשי מבי' (קבוצה סרומבי- לויית על שם קריאת נחמיה לעולי בבל: "מי בכם ויעל י?").

אין פלא איסוא, כי כאשר החלה ראשון- לציון חוגגת את יובל השבעים להיספדה, הופתע חלק גדול מן הנוער בארץ לשמוע שהמושבה-העיר, אחת מפנינות הארץ, גוס' דה לא עלידי קבוצה של אידיאליסטים ש' חולצוהיהם התנופפו מחוץ למכנסים, כי אם עלידי סוחרים, אנשי מעשה שהיה להם אמנם קשר רעיוני מסויים לארץ, אבל היו חסרי מסגרת רעיונית מתוכננת, מן הסוג שאפשר לדבר עליה באסיפות למען הקרנות בבתי-ספר בארץ או במגביות בחוץ-לארץ.

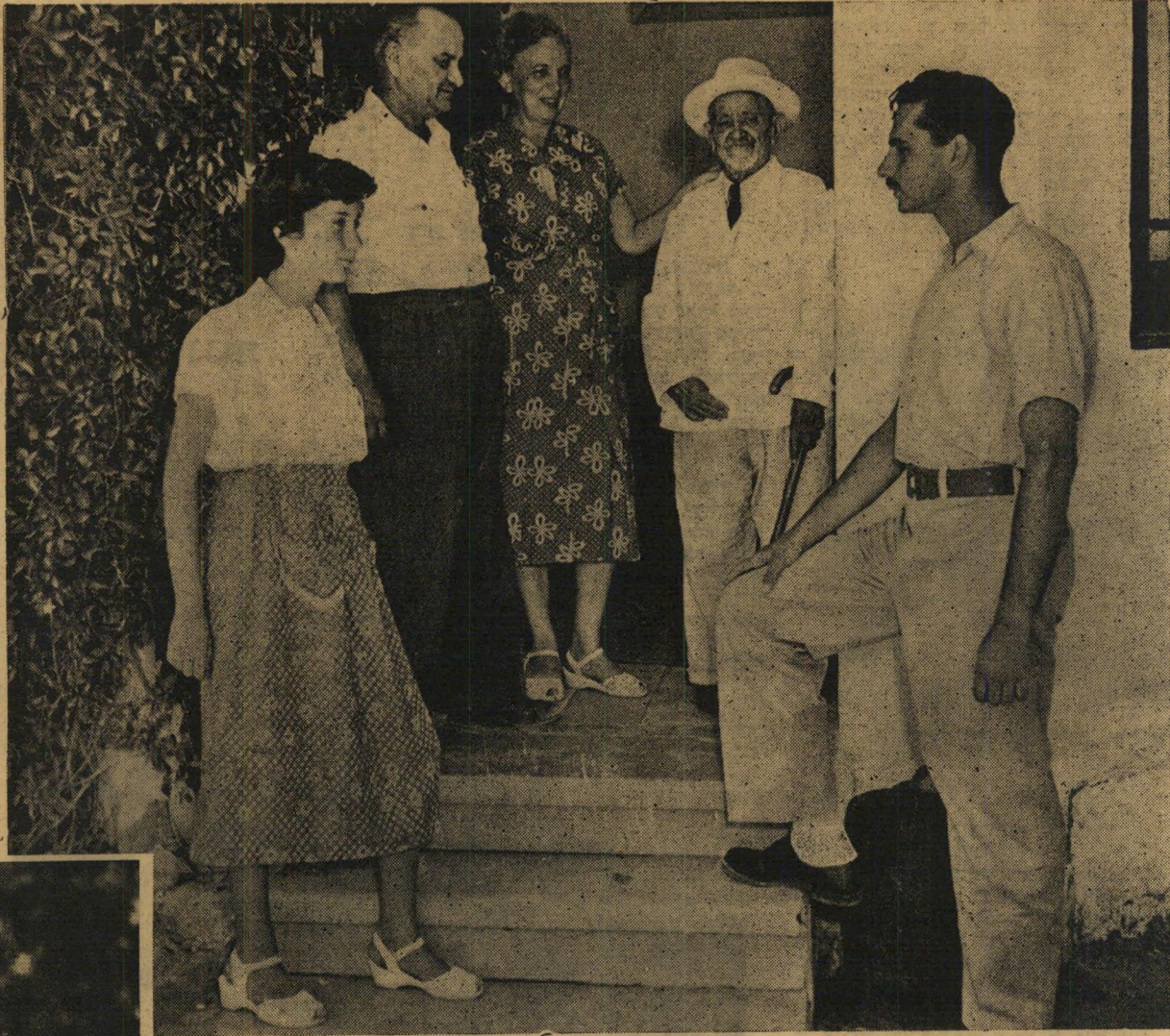
שליח פשמי יד. עשרה יהודים בעלי זקן ופאות עלו בטי' באב לפני 70 שנה ל' גבעת-חול לא הרחק מנחל רובין, החליטו לבנות לעצמם חוות, להסתך איכרים. האדמה נקנתה ומי'מה קודם לכן עלידי אגודת יסוד המעלה, ונרשמה על שמו של חיים אמזלג, סגן הקונסול הבריטי ביפו, כיוון שנתינו רר' סיה לא יכלו, בהתאם לחוק העותומאני, ל' החזיק ברכוש דלאניירא.

ללא נסיון כלשהו בחקלאות, ללא ידיעת הארץ, תנאיה ותושביה, אך גם כמעט ללא אפשרות של נסיגה, החלו במלאכה שנראתה לכל אדם העומד מן הצד, כולל ערבים מ' תושבי הסביבה, ללא תוחלת. ארץ-עליכך, לאחר ששנו פעמים אין מספר, עלה בידם להקים אי-אלה אהלים ובניינים, להתחיל כ' חריש ראשון, שלא נתון, כמובן כל תוצאות.

לאחר זמן החליטו לעשות את אשר הור' גלו לעשות יהודי הערים העתיקות בארץ לפי גיהם ויהודי היישוב ומדינת ישראל אחריהם, לפשוט יד. הם שלחו אחד מהם, את יוסף פיינברג, לחיזור על פתחי העשירים היהודים באירוסה. פיינברג הגיע אל ארמונו של ברון ארמונו דה-רוטשילד בפריס, הצליח להשיג ממנו תמיכה ניכרת, בתנאי ששמו של ה' תורם לא ייוכר בעת חלוקת הקצבתו. אולם התואר הנדיב הידוע; התרומה החד-פעמית הפכה לתמיכה של קבע, שניתנה לאיכרים בתנאים מחפירים עלידי פקידות מנגנון שחצני.

בריקת שרירים. הודות לעזרתו של רוטשילד החלה המושבה משגשגת משהו; ניסעו כרמים והשדות החלו לתת תגובה רא' שונה. תושבים חדשים הגיעו לראשון-לציון, ביניהם אנשים כמו אשר לוי (ראה תמונה). לוי היה בחור נמוך-קומה וצנום שנמלט מ' עירו ברוסיה מפחד עבודת הצבא, הגיע אל יהודה ליב לילינגלום, מזכיר אגודת חובבי ציון באודיסה, ביקש ממנו מכתבי המלצה שיעזרו בהם לעלייה לארץ-ישראל. לילינג- בלום, שהיה חסיד יהדות השרירים, העיף מבט חטוף אחד באשר לוי, החליט שהעלם החלוש לא יצליח לעבודת אדמה, הציע לו תעודת מסע לאמריקה. לוי וחה את ההצ' עה, עלה לארץ, הצליח לרדת לחוף יפו רק לאחר ששילם בקשיש הגון לפקיד התורכי. העלם הרפה עשה חיל בראשון, בה החל את עבודתו החקלאית בעדירת מטעים, עבודה קשה ומפרכת שזיכתה אותו בשרירים מוצ' קים.

כאשר הגיע תיאודור הרצל לביקר בארץ- ישראל (בו נפגש במקוה-ישראל עם הקיסר הגרמני וילהלם), ביקש, בהיותו בראשון- לציון, לראות איכר שאיננו מקבל תמיכה מ' את הברון. הראו לו את אשר לוי, והרצל הושיט את ידו, בדק את שרירי האיש. **עלם ושמו גרין.** היחס אל הבילויים

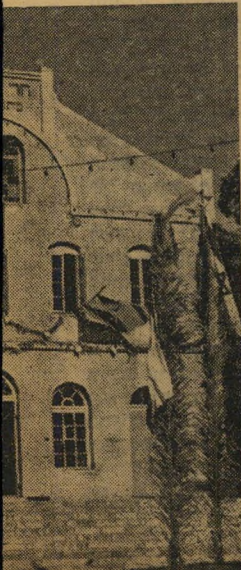

דרכה שד משפחה. אשר לוי (88) הגיע לארץ בהיותו בן 20. הוא התחיל את דרכו בראשון כפועל שכיר, אסף רכוש, בנה בית, הקים משפחה. בנו ונכדיו כולם ילידי המושבה. מימין לשמאל: האנד אביב (20), אשר לוי עצמו; אולגה, אשת בנו אלישע; בנו מיכאל (לשעבר י"ר מועצת המושבה), הנכדה דליה (16).

שומרי ומשרתו הראשי

אינה לינדן (דמעדה) (דמטה) בן 64

מסוס ועד קרייזלר

בבואם לראשון, ממקוה ישראל בה עבדו בי שדות תחת מיקוח משגיח ערבי קשה יד, היה לגלגני. היתה זו קבוצה של סטודנטים, אחדים מהם ממשפחות אמידות למדי, שבאו לארץ מדבר בדומה לכת של גוירים המתנחלים בשימון, ומקדישה את חייה חכריה לשם שמיים.

אולם אט אט התעררו הבילויים במושבה, הוריו בה חיים חדשים. ראשון לציון החלה מסגלת לעצמה פטריוטיזם מקומי שהיה לשם דבר ביישוב כולו. בראשון הוקם גן-הילדים העברי הראשון, שם נערכה הצגת התיאטרון הראשונה בעברית, עלידי ילדי בית-הספר, שם גם התארגנה התומורת הראשונה בארץ. בית-העם בראשון הוא הראשון במינו בארץ, בו נערכו לעתים מזומנות הרצאות על נושאים כלליים ומדעיים.

מוזמן שנוסד היקב בראשון, החלה המושבה להיות משגב לעבודה העברית, כיון של פי המסורת היהודית אסור למי שאינו בן ברית לגעת ביון. מועלי היקב היו בעלי הכרם מה מעמדות, אף ארגנו שבתיה מפורסמת, שבראשה עמד עלם צעיר שזה מקרוב עלה ארצה, דוד גרין, ששינה את שמו, לאחר מכן, לבן-גוריון.

עולה חדש לשלטון. התפתחותה של ראשון לציון לא פיגרה אחרי גידולה של ארץ-ישראל. מספר האוכלוסים הגיע ל-30 אלף ושטחה גדול עתה משטח תל-אביב. היקלאות, משענתה הראשונה של ראשון, פינתה את מקומה לתעשייה ענפה, והשלטון בעיר עבר מידי האיכרים החתיקים לידיו של עולה חדש הנמצא בארץ חמש שנים בלבד, אריה שפסל, איש מפא"י, אולם לכבוד יובל השבעים נשכחו המריכות והמרירות, הפטירוטים המקומי המפורסם של ראשון ליכד לגוף אחד, מלא-מרץ, את כל השכבות והי עיר צהלה ושמתה שלושה ימים ושלושה לילות.

המעמד השלישי

כרם נבות

יודבר אחאב אל נבות למור :
תנה לי את כרמך ויהי לי לג'ירק,
כי הוא קרוב אצל ביתי.
מלכים א' כ"א ב :

קיבוץ להבות-חביבה, שבא להנציח את זכרה של הצנתנית חביבה רייק, שייד ל-קיבוץ הארצי השומרי הצעיר, ובתור שכזה הוא דוגל באחווה-עמים ובברית-עמלים עברית-ערבית. אולם ככל קיבוץ אחר בארץ הוא דוגל גם במרחב-מחייה לעצמו, לכן, כשעמד לעלות על אדמתו בראשית 1950, העמיד תנאי : קודם כל יש לסלק את 60 התושבים של חירבת אל-גילמי, כפר ערבי קטן שבקרבת מקום, ולהעביר את אדמותיו לרשות הקיבוץ החדש.

בשני למרס של אותה שנה נתבקשו ה-ערבים לנטוש את אדמות אבותיהם. הסיבה שניתנה עלידי המושל הצבאי : "טעמי ביס-חון". אדמתם הועברה להבות-חביבה, ול-ערבים ניתנה, זמנית, אדמה אחרת בכפרי המשולש. מאחר שהאדמה הנוטשה נתנה יבול, שהערבים המגורשים לא הספיקו ל-אספה, הוחלט שלהבות-חביבה יקבל גם את היבול, ישלם פיצויים לערבים.

נימוק אחר. כשעברו שנתיים והערבים לא קיבלו שום פיצויים עבור היבול, וגם לא קיבלו כל אדמה כנחלה חוקית, החליטו הערבים שיש לעשות משהו. הם הלכו לעורך-הדין מוחמד נימר אל-התארי, הידוע כלותם תקיף לזכויות הערבים, הגישו צו-על-תנאי נגד שר הבטחון והמושל הצבאי, שיבואו וינמקו מדוע לא יחזירו אותם לכפרם ול-אדמתם.

אולם להבות-חביבה לא התלהב כלל מן הרעיון של החזרת האדמות. להיפך, הם פנו לפני כן לשלטונות, ודרשו רשות להחריב את הכפר, מתוך נימוק שאלה מסכנים את בריאותם. לפני בית-המשפט לא היה לבארכות שר הבטחון והמושל הצבאי שום נימוק מדוע לא יחזרו הערבים, פרס לאחד : להבות-חביבה יושב על האדמה, אינו מוכן לנטוש אותה. נימוק זה לא שיכנע את השופטים אולשן, אסף ווסמן, שופטי בית-הדין הגבוה לצדק, שקבעו : הגירוש

דאנדרטה. לפני 70 שנה היתה ראשון כולה מכוסה חול. עגלות דרדרו על פני שבילי עפר, אולם כלי הרכב הבטוח ביותר היה הסוס, ידיו מן מאז ומתמיד של הגידע, שומר המושבה, שהיה מתגנדר בתלבושתו האקזוטית, באוכפו הצבעוני ובדחירה בין הכרמים והפרדסים ואף ברחובה המושבה, כאשר הדבר הי' נדרש למען הרושט. למטה : אנדרטת ראשון לשמונים בניה שנפלו במלחמת העצמאות, מן היפות שהוקמו בארץ.

זורה בת 20, בית הכנסת שלהם ילדי ראשון לציון.

היה בלתי-חוקי בהחלט, נעשה ללא כל הצ' דקה. זימרי ופנחס. אלא שכאן נתגלה חור

רחוק ממקום משכנו של אויבו כנפשו וחברו לגלות, חאגי אמין אל-חוסייני, החזיר עלי מוסתאקים את נשמתו לאללה.

מטעם משרד החינוך, בן 25, אינו מהבכר את כסאו הנות במשרדו הירושלמי, מבכר להסתובב בארץ ולמלא את תפקידו בצורה

ד"ר ישראל בן-זאב והמזכיר מישה חריר בכינוס כפר ראמה אינם קשורים במיוחד, אפשר למשוך

בן-זאב החייכני ובעל הרעיונות המהפכניים לתקונו היחסים היהודים-ערביים החליט כי דווקא מה שארע בין מוסתאקים ישראל ובין תושבי ראמה (העולים הזה 77) הצדיק את בחירת הכפר לביקור מסוג אחר. קבלת הפנים הנלהבת שתושבי הכפר ערכו למורים והש' תדלותם הבלתי-פוסקת להנעים את שהות המורים היהודיים בכפר הצדיקה את בן-זאב ואת דעתו כי פתרון בעיית היחסים היהודיים-ערביים אינו טמון במוחות דיפלומטיים ובי אלו משטרה אלא בהתקרבות תרבותית חברתית.

טוען המפקח כבד-הגוף, שביה שנים רבות במצרים: 2450 תושבי כפר ראמה, למשל, שלושה רבעים מהם הם נוצרים והיתר דרוזים אינם קשורים במיוחד עם העולם המוסלמי-הערבי ואפשר למושכם לצד יהודי דים בנקל. הפתיון: מטע השכלה למבוגריי בכונה להכניסם למחזה היהודי לא כצופים בלבד אלא כנפשות פועלות בו. אמר מורה עברי, בליל הסיום: "אינני רואה כל סיבה מדוע לא נכלל אותם (הערבים) אם אנו מעכי לים את (הועלים) העיראקים." בן-זאב עצמו הרחיק לכת יותר, דרש השמעת הרצאות על תולדות הציונות והרצל בפני הערבים כשם שהוא הרצה על השירה, ההוי וההיסטוריה הערביים בפני היהודים.

במקום שוטרים מורים. המקור העי שיר למורי הערבית בישראל הם בני עליית עיראק, מתוכה אוסף בן-זאב 120 איש לשנה, דוחס למוחותיהם בקורסים האורכים שמונה חדשים פנה ג'ושה של פדגוגיה חדישה, פסיכולוגיה, ציונות והכרת הארץ ומפזר את הטובים ביניהם בין בתי-הספר העבריים כמו רי ערבית. חמישים מועמדים להוראה, שאליהם נלח שמונים ערבים מהסביבה ומספר משכילים

יעילה יותר. בן-זאב בחר בכפר ראמה למקום כינוס מורי הערבית בבתי-הספר העבריים, אחר שהחליט כי נצרת, מקום המיפ' גש הקבוע, אינה בעלת הווי ערבי טהור מספיק.

חינוך

"כן, אתם אחי!"

ד"ר ישראל בן-זאב, מפקח מורי הערבית

בני המושבים בונים מושב

בני המושבים בונים מושב

והפרטים שלוח את ילדיהם לבית-הספר, אך בסופו של דבר הרגישו בני צור-מעון כחור צאות חיוביות וגמולם הוא: האהבה הרבה שהעולים החתשים מגלים לגביהם.

גם כובד ראש

לערימת השקים, השוכנת כבוד במרכזה המ' שוער של צור-מעון, מטרה כפולה: קומוץ ופרלמנט. גילם הממוצע של החברים הוא 22 וחוז' מבנצי, מזכיר החוץ הנוכחי, כולם רחי קים. לפיכך אין להתפלל על שמבלים הם כמעט את כל שעות הפנאי שלהם בשירה תוך כדי שכיבת אפרקין על השקים. עונת האב' טיחים האדומים בוערת כעת ופלחים הגר' נים מהם ובלעים, "על השקים", תוך כדי משור בת נעורים.

עמדנו במקלחת, סיפרה מיכל, ותיבנה נהנתה מורם המים הקולח עליה. לפתע נשמע קול רעש מכוננית. מיד רצה תיבנה לראות, אם הטנור הוא שהופיע. צריכה להיות עליו שוש, שעלתה על מוקש ונעדרה לזמן רב מן המשק. "שוש!" צורחת תיבנה במלוא פיה, עד כי רעדו קירות המקלחת.

"שוש!!! צרחנו כולנו תוך היסטריה לכול' לית. פרצנו החוצה לחבקה ולנשקה. רק ש' שכתנו את בגדינו במקלחת." "ואת אבי ראיחם?" חייכה אביבה: "הוא נכנס עם הטרקטור ישר לתוך הסככה וב' צאתו — והנה הוא נוסע עם טרקטור ומחצית הסככה ומשמיע רעש כמאה תותחים!" והקומוץ נמשך.

לפתע השתלט מצב רוח של פרלמנט על החברה ואז התקטמו המצחים והתחילו החי' שובים:

אמנם שמעו בני צור-מעון על גרעין שני של ארגון בני המושבים. שנת ההתגבשות הולכת ומסתיימת ויש לבחור בני קודה לשם עלייה והתיישבות קבע, בלי בני מושבים נוספים לא יוכלו ליסד מושב מש' להם.

וכאשר יספיק מספרם לעלייה על הקרקע יתחבשו שנית בקביעת מקום. ישנם דברים בהם צריך לדון גם בכובד ראש. ובני צור-מעון רוצים כבר להתחיל לבנות משהו שכולו משלהם.

תדר איכשהו. ואז קם גבי והלך אל החברה. הוא התרוצץ בין כל אומרי ההן של סמינר ירושלים, הצליח לאסוף חמישה איש. גבי המשיך לנדוד ממור לב למושב, עד שאסף מספר שנראה לו, בעזרת דמיונו המפותח, מספיק ליצירת גר' עין עצמאי שיעלה על הקרקע. כך ניצר ארגון חדש בארץ — ארגון בני המושבים.

כיארת למסורת חלוצית, ערכו השנים-עשר טיול לאישם. ככל המטיילים בחלק זה של הארץ, היו שיכורי התלהבות. אמרה מיכל המכריחוקאל:

"מה דעתכם להתיישב כאן?"

ההצעה נתקבלה פה אחד. גבי רץ לתנועת המושבים והביע את המשאלה. "ילדים", אמרו להם הקשישים, "כלום יש לכם תחבורה ל' כאן? כלום יודעים אתם את הנאי החקלאות השוררים שם? השאירו את המקום לעורכי חקירות מוקדמות. בחרו בנקודה מתאימה ל' שנת ההתגבשות. מה דעתכם על צור-מעון, משק של גרעין הנוער העובד הציוני שחברתו נתפררה ונטשה את המקום? הנקודה נמר צאת מערבה לכארישבע ותוכלו להצטרף ב' שקט ובטחה, לא אמנם בנגב היא שוכנת."

החברים ירדו לסקור את המקום. ראו צרי' פים מוקמים, בתים מוקמים למחצה, משק מוזנח למחצה. במטוחי טרמפ מן הנקודה שוכנות האימארות — שורת מושבים של עור לים חדשים. אפשר להתלץ לעזרת העולים ול' מלא על-ידי כך גם משימה חלוצית-ציונית. החלט פה אחד: מתקבל בהחלט על הד' עת. ובן במקום מינו את גבי לתפקיד מז' כיר-החוץ הראשון בהיסטוריה (של-צור-מעון).

הגמול הוא אהבה

במשך שמונה חודשי קיומה של הנקודה, נתחספו חברים. הם עובדים אחר שעות הע' בודה במשק, בקרב העולים החדשים, כמו רים, נגנות ומדריכים.

"בינתיים בשננו קומונ'קאר והיום מריעים אנו לקראת הטנדר החדש", הסבירה אביבה מכפר-ויתקין, המכהנת כנגנת באחת האימ' ארות. "כעת אין צורך לעשות טרמפ. אנו נוסעות כמו לורדים למקום העבודה". למרות זאת קשה העבודה בקרב העולים החדשים. בתחילה לא אבו העולים הכורדים

צעירים וצעירות בני מושבים ותיקים שר' להם המקום בבתיהם, ירדו לנגב המשווע לידים עובדות והתישבו בו. שנת ההתגבשות ה' קרבה לקצה עברה עליהם בצורה מעון שקיד בארישבע, אולם את מושבם ייתכן ויקמו במקום אחר. כותבת עליהם כתבת, העולם ה' זה" מרים שיהיה:

המשוגע לדבר היה גבי. ללא ליאות הסי' תובב בין המושבים, ואסף לפען הרעיון אני שים הבאים בחשבון. "הרעיון", הסביר גבי, השחרחר בן 22, "ישן הוא ובמידת מה גם נדוש. בהגיע בני המושבים לבגרות, נוכחים הם לדעת, משק הרויהם אחר הוא ואילו מספר הבנים הוא רב. עם הזדקנותו של האב, עוברות העבודות הקשות בהדרגה ליד הבנים. ובדרך כלל, הופך הבן הבכור ליד ימינו. במדיה שאין הבכור לא יוצלח" המשיך גבי בחיך, "מכניס הוא במהרה אשה לבית ובמשך השנים עתיד המשק לעבור, למעשה, לרשותו. באם נולדות דוקא בנות — מטעם הדברים הוא, שאף כאן קונה לא הבכירה שביניה על המשק, בתוקף נשואיה הראשי' גים. ההגיון אומר, שבמשק אחד יכולים שני בוגרים לרשת את מקומם של שני ההורים. לפי הגיון זה, לוא היה מספר הבנים בכל משפחה במושב רק שניים, היה הכל בא על מקומו בשלום. למעשה גדול המספר יותר."

"טנסיים להשיג חלקות ארמה נוספות. לע' תים מצטרפים הבנים למושב חדש, לרוב מושב שכן. ישנם גם בני מושבים שהולכים לקיבוץ, אם כי מספרם קטן והם שייכים יר' תר לעבר מאשר להווה. עורכים אסיפות, מר' בים בדיבורים ויכוחים."

כיצד יפול הדבר?

הדבר התחיל ללבוש צורה רצינית לפני שנה, בסמינר התנועה הירושלמי. נשמעה ה' קריאה: "יתארגנו בני המושבים ויקימו נקר' דות משלהם! דנו בעניין בכובד ראש, הסי' מינר הסתיים והחברים התפורו לבתיהם. ואין פלא בכך: הרעיון לכשעצמו היה יפה וטוב. אלא שבכל זאת נעים יותר לשבת במשק אבא-אמא, שהספיק להתנסות ולהתי' עשר משך למעלה מעשרים שנה ולראות כיצד יפול דבר, אולי בכל זאת אפשר יהיה להסי'

בחוק. גם אחרי שהוצא צור-על-תנאי החלטי המוקיע את המעשה, לא יכול היה בית' המשפט לצוות על החזרת האדמות. הערבים יצטרכו להגיש לבית-המשפט משפט פינוי אחר, דבר העלול להימשך עד אין סוף. בינתיים עורר הדבר ויכוחים סוערים בכל רחבי ההתיישבות העובדת. אמר איש מפא"י, בצטטו את דברי המלך אלכסנדר ינאי לאש' תו: "מפ"ם עושה כמעשה זימרי, דורשת את שכר פנחס. היא מעוררת שערוריות ב' כנסת בקשר עם הטיפול של הצבא בערבים, ואילו היא עצמה מתנהגת כאחאב בכרם גבות כשהדבר נוגע לה. הסביר אחד האנשים שהיה מעורב במ' עשה: הגירוש עצמו היה בסדר גמור, התי' אים לתכנון החקלאות במדינה. גם הערבים עצמם העדיפו להצטרף לכפרים גדולים, במ' קום להישאר מבודדים בחירבה. אולם אחרי הגירוש נהגו בהם בהונחה, עש להם עוול בזאת שלא נהגו להם אדמה להתנחלות סופית ולא שלמו להם פיצויים. אם יתקנו עוול זה, שוב לא ידרשו הערבים שיחזירו אותם לאד' מהם.

אנשים אייבנה קטנה

עלי מוסתאקים היה גבר יפה-תואר. כש' הסתובב לפני עשר שנים ברחובות תל-אביב הפנו האנשים את ראשיהם אליו. לא היה זה רק בגלל קומתו הזקופה, אלא גם בשל אר' בעה הבחורים החסונים שהיו רגילים ללכת אחריה. היו אלה שומרי ראשו. כי עלי מוס' תאקים, סגן ראש-עיריית יפו, שהיה ידוע כי ידוד היהודים וכמעטבר אדמות ערביות ליי' דיהם, לא מצא חן בעיני חאגי אמין אל-ח' סיני, המופתי בעל הורעות הארוכות.

כשפרצה מלחמת העצמאות וגורל יפו נחרץ, היה בבור עלי מוסתאקים גצפול לו עתיד מזהר במדינת ישראל. אולם מאחר שלא היה בטוח שחיילי אצ"ל וצה"ל ידעו להבחין בין ערבי טוב וערבי רע, עבר ל' קפריסין עד עבור זעם, חשב לשוב כעבור שבועיים. שלושה.

אולם עלי מוסתאקים לא הבין מה נעשה בארץ. לתמהונו האנוכפי נודע לו שיהודים אינם מעוניינים כלל שהערבים יחזרו למדי' נחם, אפילו כשהם ערבים טובים, וביוחד אותם שנטשו בתים יקרי-ערך, כשביקש היתרי-כניסה לישראל, היתה התשובה פשו' טה: לא.

תחילה חשב עלי שיש כאן אייבנה קטנה. הוא הטיח את עצמו, הופיע ביום בהיר אחד על אדמת ישראל. ממשלת ישראל הבהירה לו שאייבנה היתה רק מצדו: היא החזיר' רה אותו כלעומת שבא.

היה יומו האחרון לא אמר עלי יבוש. הוא עדי בטוח שיבוש יום והיהודים יבינו שהם עושים מעשה איובל' שהם זקוקים לאישם ערביים בעלי שם במרחב, אנשים הידועים כי ערבים פטריטיים והדוגלים יחו עם זאת בברית עברית-ערבית.

אולם השבוע הסתבר שאם אמנם ישנו היהודים את דעתם, לא יביא הדבר עוד ברכה לעלי מוסתאקים. באלכסנדריה המצרית, לא

הלבנון

יש להאמין למוסה

בין נוסעי המטוס שנחת בבירות לפני שבוע בדרכו מבגדאד ללונדון היה צעיר עיראקי בשם גואד מוסה. משבא תורו לעבור את בדיקת

הגר חמדן, רקדנית אגלה ובטן ערומה

המכס, החלו הפקידים מתלחשים ומצביעים על דרכונו. לבסוף נקרא למקום מפקד משרת שדה-התעופה; הוא הפך את הדרכון, בחנו מכל צד, העיף מבטים חודרים אל הצעיר התמהל. לבסוף הוא פקד: "החזירו אותו למטוס!"

מבלי להבין מה נעשה אתו, הוחזר הנוסע למטוס ומשמר של שני שוטרים מזוינים הופקד עליו פן ינסה לברוח. כל מה שמפקד המשטרה הואיל לומר לצעיר על סיבת מעצרו היה משפט קצר, חזר בו יחיר: "אתה יהודי!"

למה הן השוטרים פרץ הצעיר בצחוק: "יהודי? אני יהודי? מה פתאום? הרי שמי ידוע בכל עיראק — אני סופר אכאב אל-יוס בבגדאד. כיצד אני יכול להיות יהודי?"

אך מפקד המשטרה עמד בשלו: "השם מוסה הוא שם יהודי, שום דבר אינו יכול לשנות את העובדה הזאת."

משך שעתים המשיך הצעיר במחאתו. לבסוף נשלח רץ של המשטרה לחפש את דיא ג'עפר, שר התחבורה העיראקי, שהגיע לבני רות באותו מטוס. ואמנם, משהופיע הוא ב"שדה-התעופה, העיד על מוסלמיותו הטהורה של מוסה."

מפקד המשטרה התנצל כמובן והעיתונות הלבנונית יחסה את כל הדבר לטעות מבדחת. התוצאה הממשית היחידה של כל המאורע הגיעה למחרת למפקדת משרות הגבולות והחופים הלבנוניים בצורת הוראה רשמית: אם להבא יודיע מישהו בעל השם מוסה שהוא אינו יהודי יש להאמין לו. "יש לזכור", סיר מה ההוראה הרשמית, "כי הנביא מוסה (משה רבנו) הוא גם נביא בקוראן למרות ששמו יהודי."

מצרים

מול של יום ראשון

ממשלת הוּפּד האחרונה הודחה ביום ראשון; ממשלת עלי מארה הקודמת התפטרה ביום ראשון, ואילו ממשלת חוסיין סירי בא-שאף היא חדלה ממשול ביום ראשון. זוהי ללא ספק, מקריות בלבד. אך לשבועון קהירי אחד היה זה גם אסון לא קטן. כי אל-ג'יל אל-ג'יד, היוצא לשוק בכל יום שני לשבוע, מובא לדפוס ביום שבת, לא הספיק להודיע על השינויים הממשלתיים החשובים ואילו שאר השבועונים המצריים, המופיעים יותר מאוחר, היו מלאים תצלומים וסיפורים על הממשלות המתחלפות.

שעות אחדות אחרי מינויו האחרון של נגיב אל-הילאלי לראש ממשלה, קיבל העורך המדיני של אל-ג'יל הודעה טלפונית מידי, בא ניבא הידיד כי ממשלת אל-הילאלי תגיש את התפטרותה. היה זה בשבת בלילה, שעות ספורות לפני סגירת הגליון בדפוס. העורך החרוץ, אשר התנצלויותיו התכופות על אי-הצלחתו למסור את החדשות במועדן העיקרי עליו, שלה והמניעים שגרמו לכך, אך טרם הונעו מכבשי הדפוס צילצל אליו ידיד אחר, הזהירו נגד השמועות המהלכות על התפטרות הממשלה. "אין לשמועות אלה כל שחר", הוא הבטיח תמינה.

העורך ביטל את המאמר, השבועון הודפס עם מאמר המתאר את כניסת הילאלי לתפקידו כראש ממשלה. כאשר, בקומו למחרת, פתח העורך את העיתונים היומיים דקרה את עיניו כותרת-ענק. הוא עצם את עיניו בעזרת כאב כי לא היתה זאת אלא אותה כותרת-בלהות של שלושה ימי ראשון קודמים, שהודיעה כי ממשלת מצרים התפטרה.

אחר הניבוי

עד שטיהור החיים הציבוריים והמדיניים הפך לגולת הכותרת בקהיר, היה משפטה של הגר חמדן משפט פיזיונים רגיל. לאחר שכל בגדיה ותפאורותיה נשרפו בשבת ה' שחורה כשקוינו אופרת, בו עבדה כרקדנית, הועלה באש על-ידי ההמון הסוער, היא תבעה שהמדינה, או כל מי שאחראי או מתגלב לכך, ישלם לה את התמורת אבידותיה: 360 לירות מצריות.

היתה זאת תביעה קטנה ביותר, בהשוואה לתביעות של רכבות לירות שהוגשו על-ידי בעלי העסקים שהועלו באש, והיו כל הסיכויים כי בית-המשפט המיוחד היושב לבניור תביעות הפיזיונים היה פוסק לה סכום כלשהו והעניין היה מסתיים. עד אשר באה הפיכה הצבאית הגדולה ואתה ההרגשה כי עתה, יחד עם פארוק, ייעלמו כל שירי השחיתות וההוללות ששררו במצרים משך כל השנים.

בעיקר סברו כך האחים המוסלמים. "לא רק התואר של ביי ובאשא צריכים להעלם", תבעו בעיתונם. "גם הזנות, השחיתות ודומי הם חייבים ללכת". בין הדברים הדומים: רקדניות מסוגה של הגר חמדן.

אם בית-המשפט יחזיר לחמדי את תמורת בגדיה, משמע כי הוא ממריץ אותה לקנות בגדים דומים מחדש — בגדים שכל מטרם

לעניין חשוב לא פחות: מגמתה של ממשלת ישראל להחזיר את הגלגל אחורה, לפתוח את שערי הכניסה לעולם השינויים בפני מרפאים שלא עברו אוניברסיטה.

טענו הרופאים: מדוע יהיה אדם משוגע וילמד שבע שנים באוניברסיטה אם הוא יכול לקבל היתר בלי זה? כהוכחה הצביעו על עובדה מדאגיה: רק 15 צעירים ישראלים, כמעט כולם בנים של רופאי שיניים, לומדים כיום רפואת שיניים באוניברסיטת זרת.

אולם בינתיים אין השן הישראלית חייבת עדיין לחשוש פן לא ימצא לה עוקר. ישנם בארץ 1200 רופאי שיניים, ביניהם 400 עו"לים חדשים, המגלים נטייה מזוהה לעקור דוקא את שיני בני עתה — רופאים עיראקיים לשניים עיראקיות, רופאים בולגריים לשיניים בולגריות. רופאים רבים הביאו עמם את הפאציניטים שלהם לארץ.

בעוד שבאנגליה יש רופאי שיניים אחד ל-4000 איש, בארצות-הברית רופא אחד ל-1800, הרי בישראל ישנו עדיין רופא אחד ל-1250. אולם עתיד הרפואה תלוי לפי שעה כולו ביבוא רופאים מחוץ לארץ ועד אשר יקום בארץ בית-ספר גבוה לרופאי-שיניים אין לצפות לעוקרי-שיניים ישראלים צעירים.

שיניים כואבות לתיאטרון. אולם הרופאים לא נאלצו רק לדאוג לעתיד הרחוק, גם ההווה בא להרגיזם — בדמות פרופזה אמריקאית. למרות שהכניסו שכר את אולם אהל בתל-אביב למשך ארבעה ימים, נתבקש לפנות את המקום כעבור יומיים. הסיבה: הצנזורה אישרה את הצגת המחזה של סארטר אודות הפרופזה הכבודה, (העולם הזה 177), אהל רצה להתחיל מיד בחזרות.

אמר אחד הרופאים: חכו, חכו, יבוא יום ולשיניים תכאבנה גם לאששי אהל. ואז נראה..."

הארץ

נערים צעירים, החל מגיל 1, שהתנדבו ליחידה זו, עוברים במשך שנתים שלוש שלבים רבים עד שהם מגיעים להיות טייסים (דבר)

עקב בלצה, גבעתיים עוברים מתקבלים רק במקרים מיוחדים. גם רשימת חבלות נשרפה בדליקה ביפו (על המשמר) יוסף גוזמן, חיפה שרוף לי ואשרוף לך.

הווי

כוחות עליונים

כשצעיר ישראלי רוצה לגאום נאום, אך אינו יודע על מה בדיוק, זממינים אותו חב"ד ריו כרגיל להרצות על "השפעת קרני השמש על דרכי העיכול של התיש". בנושא דומה, לא פחות מעמיק, מתחבטים לאחרונה רופאי בית-החולים ליולדות בתל-אביב: השפעת החגים היהודיים על שיעור הלידות.

מספר הלידות עולה ויורד לסירוגין, כע"קומת-חום חסרת-מובן, ואיש לא מצא לה עדיין הסבר משכנע. אולם לפני חודש, כש-

עריבם, שמעו בבית-הספר הכפרי שגבנה ב-1885 על-ידי מיסיונרים רוסיים הרצאות ארוכות על נושאים ערביים, יצאו לטיולים מהנים בגליל הקריה, והנה משפע הפירות הראמתי.

לאנשי הכפר עצמם, חסרי-ההבנה לחשיבות הצד התרבותי של כינוס המורים, היתה מסירת הטיסם בחצר בית-הספר המאווע המרכזי בכינוס: המושל הצבאי ישב במרכז המעגל מעשן-מקטורת וכמה נואמים יהודיים פנו לערבים בדברי אהדה בערבית. אמר דוד אבישר, מורה ירושלמי ותיק: "הרהרתי על השבטים אשר ונפתלי שישבו כאן לפני אלפי שנים. אולי אתם בניהם? (אולי אתם) בני אחי? (אולי אתם) אחי?" אבישר מהר, הוציא מסקנה חיובית: "כן! אתם אחי! אני מר-גיש כי אתם בני ישראל!" התשואות הרמות והסוערות בהם נתקבלו דברי אבישר לא השאירו ספק כי גישתו נכונה. היה ברור כי ערביי רממה מוכנים לשכוח אי-אלה מאורעות היסטוריים בלתי-חשובים ולהשלים אתם. כי כל גישה היא טובה יותר מאשר תורת המעמד העליון ובעיקר לאלה המהחיים את המעמד התחתון.

פרקים נוספים בתכנית הטיסם שרוממו את רוח הקהל, השכיחו את חחרמת השמן הבלתי חוקי לפני חדשים מספר היו דבקה מבוועת על-ידי בני הנוער המקומי, שירים ערביים מפי המורים היהודיים בניצוחו של מישל חדיד, משורר ועיתונאי ערבי איש נצרת, הי דרומה לאילת ומושר בפי נכבדי רממה. אמר אליאם חאורי, מנהל בית-הספר דובר-הרוסית ששימש כמאור רשמי: "טוב שבאו מורים במקום שוטרים! להתראות לעתים קרובות יותר!"

רפואה

הפרופזה גידשה את הרופא

יחסו של אדם נורמלי לרופא השינויים מסתכם בשלוש מלים: אל תגע בי. אולם אם יש בכל זאת צורך לנגוע, אין האדם מבקש אלא כי יעקרו לו את שיניו במהיר רות האפשרית, כמינימום של כאב. אין זה איכפת לו כלל אם עקירת-השן היא עניין של מדע או אמנות. לעתים נדמה לו שזה עניין של סאדום גרידא.

עד לפני כמה עשרות שנים סבר גם ה' מדע כי הטיפול הוא עניינם של בעלי מלאכה. אולם מאז התקדם המדע, הבין כי יש קשר בין השן ובין שאר אברי הגוף. מאז חוסלה ברוב הארצות בהדרגה התופעה של מרפאי-שיניים שאינם בעלי השכלה רפואית, והם הוחלפו ברופאים אמיתיים, ה' לומדים כמה שנים רפואה כללית לפני שהם מתעמקים בחוה השן.

גם בארץ קבעה ממשלת המנדט בשנת 1946 כי יש להסל את מרפאי-השיניים. היא הוציאה חוק המרשה רק לרופאים לחטט ב' פי אדם. אולם מאחר שלא רצתה לקפח את המרפאים הזקנים, שלא יכלו עוד להחליף את מקצועם קבעה שמספר מוגבל של מרפאי אים זקנים (מעל לגיל מסויים), יורשו ל' ספל טיפולים קלים, אלא שהאנגלי האחראי אהב כסף, וכך הוצא ספר ניכר של רשימות בנסיבות מופקקות.

עוד ימצא עוקר. בשבוע שעבר התי' כנסו בתל-אביב 400 רופאי-שיניים, האזינו

פתיחת כינוס רופאי-השיניים בתל-אביב

חכו חכו, יבוא יום

היא גירוי הגברים ומילוי שליחות השטן. תבע העיתון: "בטן של אשה לא נבראה להיות מוצגת בעירוניה. עתה, על סף ה' תקופה החדשה, דרוש כי בית-המשפט יבהיר זאת לכל העולם. אם הגר חמדן נשארה בלי בגדים — יקנה לה בית-המשפט שמלה ארוכה ושקטה — כיאה לבת האיטלאא."

שוב בא מבול של לידות, ישבו הרופאים וגילו שבדיוק תשעה חדשים לפני כן היתה עונת החגים של ראש-השנה. הקשר לוטה בערפל. "ייתכן שמקורו במ' צב-הרוח המרומם, בבטלה הנוספת, של ה' חג. אך ייתכן גם שפועלים כאן כוחות עליונים יותר."

לכמה הרצאות מדעיות של אורחים מחוץ-לארץ, הסתכלו כפרט שהראה להם ניתוח-לסת, בתוצרת תעשיית-השיניים המקומית העומדת על רמה גבוהה מאדי. אחר עברו

בין הטאר, מכונת רנטגן מתוצרת הארץ, שהפתיעה גם את שר הבריאות.

כדור-עף

14 השליחים לתוסקבה

ההחלטה על הנסיעה למוסקבה, שמטרתה הייתה השתתפות ישראל באליפות העולם (לדיק: 17 ארצות) בכדורעף נודעה בין מש" רוי הממשלה עד שמשד החוץ נזקק לעזרה, הכריח את מחלקת המטבע הזר להקציב אלף דולארים נוספים כדי לאפשר את השתתפות נבחרת ישראל באליפות המתקיימת במחצית השנייה של החודש.

דחייתה ההתחלתית של הקצבת אלף הדור לרים עוררה רעש כה גדול עד שמארגני הנסיעה, נציגי הפועל (איסר בן-צבי ויעקב פרחי) ומכבי (שמעון כספי) החליטו לבטלה למרות שהנבחרת כבר נרשמה רשמית לתחרויות. במיוחד רגזו האגודות על תביעת ד"ר עמנואל סימון, מנהל מחלקת ההכשרה הגוי פנייה שביקש לצמצם את הקבוצה לשמונה שחקנים ושני מלחים. נימוק הד"ר סימון: רמתה הירודה של הקבוצה שהוכחה על-ידי מפתחה המחסירה במשחקי פריס 1951. אחר מ"מ, מברקים, ישיבות חירום והתרוצצויות אינסוף שעיטרו את שלבי ההכנה האחרונים לנסיעה נתקבלה ההצעה הסופית של האגודות: עשרה שחקנים, שלושה מלחים ומאמן אחד (מיכה שמבן). בין המלחים גם איש המכבי שמעון כספי שצורף בזכות תמיכת אגודתו בתביעת הפועל מהתאחדות הספורט לחובבים לשגר נבחרת לברית המועצות. לראשונה לא התעניינה מכבי בנסיעה, כיוון שאין לה קבוצת כדורעף, אולם אחר הסכימה לשגר מלחה משלה, התחייבה תמורת זאת לשריין מקום למלחה הפועל לנבחרות ענפי ספורט בהם אין אגודות ל" הפועל, יש אגודות למכבי, כבטניס ובהוקי. אגודת ביתר הוצאה מהחשבון אחר שדחה את ההזמנה להתאחדות. ההסבר: אין לביתר עניין בנסיעה לברית המועצות. התוצאה: הנבחרת הורכבה מאנשי הפועל בלבד. לעזרת הנבחרת באה הצירוף הטוביטיה כתל-אביב שסיפקה 14 אשורות כניסה לשחקנים ושלוש אשורות למלחים. הבטיחה תנאים נוחים למשתתפים ככיסוי הוצאות (ארכל, נסיעות ודמי-כיס) מרגע כניסתם לברית המועצות. אולם ברגע האחרון החליטה הועדה הבינמשרדית (מטבע זר, חוץ והכשרה גופ' ית) להרשות את נסיעתם של עשרה אנשים בלבד. הדבר היה למורת רוחן של האגודות שהתנגדו לצאת לטורניר כדורעף במספר כה קטן של שחקנים, כי באם תצליח הנבחרת תצטרך להתמודד ב-8 משחקים לפחות. בסופו של דבר נערכה טשרה ונתקבלה הצעה האגודות (עשרה שחקנים, שלושה מלחים ואממן אחד) והכדורעפנים יצאו ממחנה האימון בבבעת-כרנר ללוד הקרובה. בה ציפה להם מטוס אל-על שהפיסם לחינה בירת אוסטריה, ממוה המשיכו לברית המועצות דרך צ'כוסלובקיה ופולין. עשרת הכדורעפנים שייצגו את ישראל ב" טורניר המוסקבאי הם: דניאל (השחור) אלזני, איש גן-שמואל וילדי הארץ בן 26, שהתחיל לשחק כדורעף במשמרה-עמק, משחק בו השתלם עת היותו מסקר מחלקת בנה"ל. חיים בורר, הצבר בן 24- שהוא שח"קן מס. 1 של ישראל, שרכש את תורת ההנ"ק

חתה במשמרה-עמק גם הוא והמשחק עכשוו בביית-זרע. דוד כנה, ילד איזמיר התורכית בן 19, שחקן אשדוד-יעקב ותל-אביב. יעקב (ישו) גרף, 22, גולה קפריסין שהעפיל מבודפסט בא"ק כנסת ישראל, חבר קבוע של נבחרת ישראל. יוסף וייס, 25, איש מדעי הרוח באוניברסיטה העברית בירושלים וחבר נבחרת פולין בכדורעף עד שנת 1949, בה עלה ארצה. גדי זוהר, ילד עפולה, 19, איש מרחביה. יעקב (טוטו) זוהר, שחקן חולוני יוצא בוקרשט שהתפרסם בהנהגותיו בצה"ל ושיאנו קרוב משפתה לחברו לנבחרת גדי זוהר. אומנה לבני, ילד ירושלים בן 27, פרוע-שער ואיש מרחביה, מותיקי הכדורעף.

להופעת האשית. שופר

כאשר נראה סגן-אלוף ישראל בר, פראשו הצבאי של על המשמר ומי שהיה קצין המבצעים של צה"ל והתאורטיקן של המאבק הרצוף, צועד נמרצות בצפון תל-אביב בשעת לילה מאוחרת הסביר את סיבת הליכתו ברגל: "אני מהאנשים שהשתחו לחיל-הרגלים (האוטורי) כשחיל-הרגלים עוד הלך ברגל!" באותה הדוממות הסביר בר גם את דעתו על עתיד משקיפי או"ם בישראל: מצבם כמצב היהודי שקיבל משרה מן הרבנות לתקוע בשופר ברגע הופעת המשיח. הסביר אותו יהודי: אמנם המשכורת קטנה, אבל העבודה מובטחת להרבה זמן. שעה שעשרות תל-אביבים החלו נזכרים במוחמד נגיב לא כנגד-לירודן מצרי אלא

יצחק מזרחי (בחליפה) ומוחמד נגיב (במרכז) על חוף תל-אביב (1933) הבארים היו באופנה ונגיב בתערוכה

כקפטן-מתאגרף צעיר (העולם הזה 771) נזכר בעל מוגית תל-אביב, יצחק מזרחי, בצד אחר של נגיב. מזרחי, ששימש כנהגו וכתור-גמנו של שגריר תורכיה בקאהיר הכיר את נגיב בחוגי חברת הקצינים הקאהיריים. פגשו שנית בארץ ישראל (באביב 1933) בהופעת עות ההתאגרות של נגיב ושלושת חבריו המצרים. שהתאכסנו במלון אטלנאד שב"דרום תל-אביב, הרבו לבקר בבארים שהיו באופנה באותם ימים, סאן-דמו וגלינה. אולם נגיב ביכר בללות את רוב זמנו ביריד המדי-רח שהתקיים בבנייני התערוכה שבצפון תל-אביב. הקספן הצעיר גילה הבנה רבה במורצרי התעשייה המוצגים. אמר נגיב למזרחי: "יש הרבה ללמוד מן היהודים!" בהיבחר השבוע סייד איאת אלדה (נ"ם אלדה-) אדיקשאני מנהיג הקניאים האיראנים, לנשיא הפרלמנט האיראני לא התרגש ראש פדיאן איסלאם נמוך-הקומה

דוד (קייזי) פרלמוטר יוצא פולין בן 24 שהשתלם במשמרה-עמק ובגן-שמואל. יוסף צוק, 18 וצעיר הנבחרת.

מי ניצח? ● נבחרת ישראל בטניס (אדית כהן-מיניץ, אריה וייס ויהודה פינקלקראוט) ניצחה ב" משחק הראשון. בתחרות זוגות בטורניר ב" אנקרה בירת תורכיה בו משתתפים טניסאים מועדוני אנקרה, בלגרד ותל-אביב. התוצאות: וייס-פינקלקראוט נגד עוסמן-סואת 6:3, 6:3, 4:6. ● בתחרות מרחקת בין נבחרות הצפון והדרום מורכבות משחייני הפועל ומכבי גברו הדרומיים על חודה של נקודה — 132:133. באותה הדוממות תיקנה שושנה ריבנר, בריית-מכבי-עתידי, את השיא הישראלי בשיחית 400 מטר חתירה, השיגה זמן של 6:35 דקות. ● קשישי הפועל ראשון-לציון גברו על קשישי מכבי ראשון-לציון במשחק כדורגל עירני רוב בעיטות 3: 1.

(1.55 מטר), כחול-העין ושבי-הזקן, המשיך בעיסוקיו הרגילים: הפריית ארבע נשותיו ועשרות פילגשויו (שילדו לו, לפחות, 36 ילדים), חלוקת בקבוקוני מייבושם לכל מבקר ריו. 69 שנים אחר מותו של קארל מרכס, בעלה-הקפוטל והמניפסט הקומוניסטי, החליטו הקומוניסטים בברלין ללכת בדרכי היהודים בישראל: הם פנו לעיריית לונדון, ביקשו להרשות את העלאת עצמות מנהיגם מקברו הלונדוני לקבר-כבוד ברליני. החודשה האחרונה בפי הולכי-רכיל מוס"קבאים: יוסף סטאלין נשח את הוודקה והקוניאק הגיאורגאי, מסתפק ביון קחזוי אדום. שאר פרטי תפריטו של הנגרליסמו: תה, ארוחת-הבוקר (בשעה תשע או עשר); תה, לחם שחור, דגים מלוחים וביצים; ארוחת-הצהרים (בשעה חמש אחר הצהרים); סלט, בשר (לרוב כבש), תפוחי-אדמה, אורז, גזר ופירות; ארוחת הערב (שעה לפני הצות); בשר קר, לחם ותה. מאכלו החביב של סטאלין בכל עת: גלידה.

לתקרית. אבהות משולשת

המנצח האיטלקי בעל שם העולם ארתור רז טופקאניני בן 85- החליט בראשית הקיץ לקיים בחיילתו המילאנואית. השבוע הפסיק המאיסטרו את חופשתו באיטליה, חזר בסיסה לניו-יורק, שב לעבודתו (בעיקר: ניצוח על הקלטות). הסבירו מקורביו של טופקאניני: למאיסטרו חסרה באיטליה אהבת הגודלה, הסלבוניה, המביאה לביתו את כל מיפגשי הוירתי, הקונצרטים וההצגות. בהגיע האקון השביעי, מלך נורבגיה, השבוע, לגיל 80-. החליט הנסיך הרואני ש" הפך לפני 47 שנים מלך נורבגיה (שפרשה אותה שנה משבדיה) להפסיק מעיסוקיו ה" ספורטאים, מלבד רכיבת אופניים אותה לא ייטוש, ולהקדיש את עצמו לספורט שקט יותר: משחק הכרידג. במכתב ששיגר שרהחוף משה שרת לעיתונות גילה כי צדק שלמה המלך בקובעו כי אין חדש תחת השמש. כאשר הציג שרת לפני שבועות מספר להחליף את המונח ה" לועזי אינציזנט במלה העברית תקרית פנה אליו המדוקדק והבלשן הלל הר-שושנים, העיר את תשומת לבו של השר לעובדה כי כבר לפני 11 שנים אישר ועד הלשון את הצעת הר-שושנים לקרוא לאינציזנט תקרית. אולם גם הר-שושנים לא זכה בכורה. הק" דים אותו (בשנת 1931) איתמר בן-אב"י, בנו הגאון של מחדש הלשון אליעזר בן-יהודה שהשתמש במלה תקרית בעיתונו ה" ירושלמי דואר היום. אחר המאמן והאתלט האמריקאי אירדי מונרשיין שהגיע ארצה עם אשתו היסא גית (שילדה לו צבר) הופיע החודש יהודי אמריקאי שני בעל אשה יפאנית בארץ. ה" איש: יועצה הכלכלי של ישראל בחשיג" טון, נתן גאם, שבא על-מנת להיוועץ עם שר האוצר, לוי אשכול, אם לקבל את משי" רת הועף הכלכלי של הממשלה שנתפנתה עם פרישתו של דוד הורביץ. כשהופיעה שחקנית הבימה הצעירה עדה פל בקפה אמנים התל-אביבי כסית כשהיא לבושה בשמלה צבעונית שקופה צרו עליה דיורה וידידותיה עד שהסכימה לגלות את מקור הבד: וילון מטבח ישר.

הרפתקאות בעולם ההוא

אחרי שרותי התפוצצה, הגיעה לכוכב המרובע, שם פגשה בנזע של אנשי-מפלגות שהיו להם רמקולים במקום ראשים. ראש מפלגת השלטון אנו-אנו כלא אותה בכית המשוגעים, שם נמצאים בני הכוכב המנווי נים, שצמחו להם ראשים כשעות. ככית "אנו זקוקים לך" קרא מוסקה בהתלהבות. זבל" חישות שנשמעו למרחוק גילה לה את הסוד הגדול: המשוגעים בעלי-הראשים אירגנו מחתרת נגד משטר ה" מפלגות. כאיש הגנה חזיק לימד אותם כיצד להתנהג במחתרת: להיכנס לחדר הפגישה דרך דלת-סתרים, במ" קום דרך הדלת הרגילה, שהיתה פתוחה. הוא גם לימד אותם את שאר חוקי הקונספירציה. "חברים!" צעק מוסקה, וכל המשוגעים השתתקו. "אני מציג לפניכם את חברת המחתרת החדשה, רותי. בעזרתה נבצע את תכניתנו הנועזת..."

אנגליה

שחיטה אנושית

בראשית היתה ריפורטאז'ה בשבועון המי צויר פיקצ'ר פוסט רבי-התפוצה, (מיליון ו-חצי) הריפורטז'ה תארה את חייה היהודים ברובעם הלונדוני, וייטציאפל, סיפרה גם אודות השחיטה היהודית בה הבהמה נשארת בהכרה מלאה מהרגע שהחלף חותך בה עד מותה. אחר היה ויכוח קצר בטרלמנט או דות עשורית הסוסים שהסתגנו לתעשיית הנקיקים, שקשרו אליה, משום מה, את השחיטה היהודית. ואז פרצה התביעה ההמורית, בטרלמנט ובמכתבי הקוראים לעיתונים, שדרשה לאסור את השחיטה היהודית הדתית, שתוארה כמאכזרת ביותר, כמטבח בלון, וכלא נוצרית.

לא היתה זאת הפעם הראשונה שהשחיטה היהודית היתה נתונה תחת התקפת הציבור הלא-יהודי. בסולין האנטישמית, בשנות השלושים, נאסרה השחיטה ושללה בכך בשר מפיות רוב שלושת מיליוני יהודי פולין מקיימי הכשרות (התוצאה: התעשרותם של מבריוחי בשר כשר מציינה השכנה) ואחד החוקים האנטי-יהודיים הראשונים שחוקקו הנגד צימם בכל מקום שמגפם הגיע היה אסור השחיטה.

אנגליה של 1952, הרגילה לבתי-מסבחים בהם הופכות בהמות בשר-מאכל תוך שניות מעטות באמצעות מכונות קטילה חדשות ביותר ונדעוזה. מועצת העיריה בירוי, ליד מנצ'סטר, תבעה ממשרד הפנים לאסור את השחיטה היהודית בבתי-מסבחים. התלוננה קוראת נוצרית במכתב לעיתונות: "...אלפי (לדייק: 450 אלף) יהודים חיים בבריטניה בשפע ובחופש. אלפים נוספים ברחו לכאן ויצאו כאן מקלט. אפשר לצפות מהם, לפחות שכתמורה יתנהגו כהתאם לחוקים הנוצרים האנושיים הקובעים כיצד יש לשחוט בהמות במדינה זאת..."

יהודי אנגליה, שריח הסתה אנטישמית, המתלחה אל כל מסע אנטי-שחיטתי, החל עולה באפס, גייסו את דעת הקהל, הזרימו מאות מכתבי מחאה והסבר למערכות העירונים. יורר ועדת השחיטה של ארגון הקהילה היהודית בבריטניה, אלסלי צייטלין, חיבר מכתב ארוך, שיגר לפיקצ'ר פוסט: צייטלין דחה כל האשמת אכזריות בשחיטה, נסתיע בעדותם של 400 אנשי מדע שחקרו את שיטת השחיטה היהודית, קבעו אותה כשחיטה אנושית ביותר, כנוטלת מיידית את הכרתה של הבהמה המומתת.

צייטלין לא הסתפק בכך, ציטט במלואה את דעתו של אחד מגדולי המלומדים באנגליה, הפיסולוג סיר צירלס ארתור לובט אי-בנס, מי שהיה דיקן הסקולטה למדעי הרפואה באוניברסיטת לונדון משך 23 השנים האחרונות. כתב הפרופסור סספרו, עקרו נות הפיסולוגיה האנושית, וכה לעשר מהירות: "הייתי מאושר לוא הייתי יודע כי קצי אני יבוא באותה דרך מהירה וחסרת-מכאובים בה בא קצם של בני-הבקר המומתים לפי השיטה היהודית."

ארצות הברית

מסקנה מדהימה

הרב רס חלי הצעיר (27) משמש כרבה של הקהילה היהודית הניחית, בת 9-000 הנפרשות, בלואיסויל שבמדינת קנטאקי, שבמערב התיכון האמריקאי. ששה חודשים לפני חגי המולד וחגי-התנוכה זכר חלי את נסיונו הראשון, כשהגיע ללואיסויל בדצמבר 1951, החליט לחקור את הדבר מבחינה סטטיסטית.

המסקנה המדהימה של מחקר הרב חלי: שלושה מתוך כל חמישה יהודים בלואיסויל חוגגים את חגי-המולד הנוצרי יחד עם חגי-התנוכה היהודי, מעמידים עצמאות ומחליטים פנים-בניהם מתנות חגי-מולד. אולם ששים האחוזים של יהודי לואיסויל אינם מסתפקים בכך, תובעים תגינות חגי-מולד-תנוכה בבתי-הספר העירוניים, שיתוף ילדיהם בלימוד שירי חגי-המולד. הנמקתם של חוגגי חגי-המולד היהודיים: כיוון שהם נקלטו לחלוטין בתוך מסכת החיים האמריקאית, מוטב להם לא לשנות מדרכי שכניהם.

גם הרב חלי החליט לא לשנות מדרכי שכניו, רבני העיריות במערב התיכון, שאינם אוסרים את חגיגת חגי-המולד על בני קהילותיהם. הוא לא מחה נגד נהגם של רוב יהודי לואיסויל, אולם כמוסר החבר סיים הרב הצעיר את מחקרו במשפט הכללה מדעי: "נהגם של יהודי לואיסויל טפסו לזה של הקהילה היהודית הקטנה במדינות התיכונות של ארצות-הברית, בניגוד לנהגם של יהודי החוף."

בעוד כל עיני העולם צופות לעבר מישגמי קוריאנה וזאי בגבול יורד-כורדיה מתנהלת מדי יום כיומו מלחמה רכה יותר חשוכה — המזכירה על נפש האדם הקטן בכל מקום מפכים לדרור הארץ. הפצצות הנורות במלחמה זו אינן משמיעות קול נפץ — אך תוצאותיהן הרסניות יותר. שתי דוגמות אופייניות נראות כאן: למעלה תמונת תעמולה שהופיעה בעיתון סובייטי והמראה כיצד שוטרים צבאיים אמריקאיים מנוונים מתעללים בשבויים צפון-קוריאניים יפיתואר. למטה אותה תמונה במהדורה הפוכה: תמונת-תעמולה אמריקאית שבאה לתאר את סבל מיליוני העבדים הכנזאים, דרכי האמריקאיים, במחנות הבודדת הסובייטית בצפון סיביר, מופקרים למוות של קור, רעב ועבודת-פרך מוגיעה.

ריקאים בחיפוש התשובות לבעיות הלא-מיות. איש מהם לא מצא תשובה כה פשוטה, ברורה ואהודה כמו פרופסור ניקסון ממדינת טינסי, שהיה רוצה להיות מועמד רפובליקאי לסנצ'ור, במקומו של הסנצ'ור ריי צ'ארד ניקסון, שאינו קרוב משפחתו. הודיע ניקסון הפרופסור: הוא יחטל את החוב הלאומי של אמריקה, יאזן את התקציב ויעצור את התפשטות הקומוניזם במכה נזולת אחת.

המסע על המשקאות החריפים מכסה את מחצית ההוצאות של המשלה, הסביר, כך שכל המוטל עלינו אינו אלא להכפיל את שתיית האלכוהול. זה יחטל מיד את החוב הלאומי שלנו. יתערעלכן, המורת הויסקי הקסטי שנקנה מבריטניה נספק למדינה זו את כל הדולרים שהיא זקוקה להם כדי לשלם מחסום בדרך הקומוניזם.

לא היה כל ספק שאמריקאים רבים מוכנים להקריב את עצמם בצורה זו — כדי להציל את העולם מגורל מר ונמהר.

לחות הן תופעות אופטיות גרידא או גופים מוצקים.

אם אמנם צפוייה לאנושות התקפה של יושבי המאדים, תוכל עתה להיות בטוחה שההודעה הראשונה על כך לא תבוא מהר ליבד. היא תבוא ממרכזי הרדאר של צבא ארצות-הברית.

ארצות הברית

אלכוהול להצלת העולם

שתי הועדות המפלגתיות נסתיימו. שני המועמדים ישבו שקועים בהרהורים, התעמקו בבעיה כיצד לצוד את קולותיהם של המיליונים הבוחרים שנשיא הבא. דייט איי זנהאר הרטובליקאי בחר בהתעסקות מתאימה כדי לעזור לו בהירהוריו אלה — הוא יצא למסע דייט. עדלי טיבנסון הרמיוקרטי, לעומת זאת, הסתגר בארמונו חסר-הנשיים. בינתיים עסקו כמאה וחמשים מיליון אמרי

מסתורין

חלליות בחיל

איש הרדאר באחת מתחנות חשינגטון התמתת. הוא לא היה שיכור. אך המכשיר שלו קלט משהו מוזר — גופים שהתקרבו בשמיים במהירות עצומה לעבר עיר הבירה.

האיש נטל לידו הרועדת את מכשיר הטלפון, צעק לתוכו כמטורף. שמא בא הדבר? שמא הופיעו מסציי האטום הסובייטיים? האם התחילה מלחמת העולם השלישית?

מוסיו סילון המריאו מיד, לגרש את האויב מן הרקיע. אולם הם לא מצאו אותה. מכשיר הרדאר הראה שהגופים המסתוריים התפזרו בהתקרב המטוסים, שבו והתקבצו בעברם. אטאט גבר בלב הקולט החשש הרגורא שאין זאת סתם מלחמת עולם שלישי, אלא משהו איום עוד יותר: ראשית הפליר שה של חושבי המאדים אל כדור הארץ.

איתה שעה כמעט באו בשורות-אויב מכל חלקי תבל: באפריקה, בצרפת נראו הצלחות המעופפות המסתוריות. בכל מקום נעו הצלחות — שנראו לפעמים כגופים מוצקים, לפעמים כגופי-אור בלבד — לא רק בשני צימודים, כמטוס-אדם, אלא גם במימד השלישי: הם עלו וצנחו בצורה מאונכת כמיירות עצומה. ולפעמים גם היו תלולים בי-שמיים ללא תנועה.

החידוש הגדול: זו הפעם הראשונה נקלו הצלחות המעופפות עליי עין הרדאר, עין שאינה כפופה להסטריה של בני-אדם. האם מוכיח הרבר שאמנם יש אמת בסיפורים שנשמעו מזה חמש שנים על צלחות אלה, שאיש לא הסביר אותן בצורה משכנעת?

מלאכים וכווכבים. היתה זאת שאלה גורלית לאנשים רבים. בין השאר עניינה גם את עורכו של עיתון צרפתי, אשר איש-מדע מפורסם הציע לו לקנות בשלושת אלפים לירות תמונות מקוריות של הצלחות. העורך היה מוכן לשלם את הכסף תמורת התמונות, בתנאי שיהיה משוכנע שאלה הן אמת צלחות מעופפות. אך איש לא יכול היה לשכנעו. כי לאיש אין הוכחות בעד או נגד קיומן של הצלחות.

הכל נשמו, לפיכך, לרווחה כשנדע שבצבא ארצות-הברית החליט, סוף סוף, לקחת את העניינים לידיו ולחקור את כל העסק באופן מדעי, באמצעות הרדאר. אם אמנם צלחות אלה הן חלליות (ספינות-חלל) ששוגרו על ידי תושבי כוכב אחר כדי לגלות מה נעשה על כדור הארץ, הרי אפשר יהיה להחזיר להם מלחמה שפורה: לגלות את קיומם ברבע שהם יגלו את קיום האנושות.

יהיה זה סוף אי-החדאות הנוראה. לפני שקופרניקוס גילה שכדור הארץ אינו מרכז היקום, האמינו בני-האדם כי מלאכים מוזיקים אלו הכוכבים בשמיים. הם היו, לפחות, בטוחים בקיומם של המלאכים. עתה יודעים בני-האדם שישנה אפשרות כי יצורים מסתוריים פועלים בין הכוכבים — מבלי שאיש יהיה בטוח בכך.

נפיים בשמיים. אולם דבר אחד בטוח: שום איש מדע אינו יכול עוד לטעון בביטחה שהצלחות הן המצאה של בתולות זקנות. עדויות האנשים שראו אותן הן רבות מדי, ורבים מן העדים הם בני-סמכא. לפיכך ישבו אשי-המדע, ביקשו פתרון מדעי לתעלומה. אמר אחד מהם, ד"ר דונאלד מנצל: הצלחות מוסברות על-ידי חוקי הראייה, אינן אלא אשליה של העין. הן "קיימות" כשם שקיימת הקשת בשמים — היא נראית לעין, אך אינה בנמצא. הדיר אף הצליח לייצר אשליה כאלה במעבדה.

בפי שוללי תיאוריה זו היתה בכל זאת שאלה נוקבת: מדוע נראו הצלחות זו הפעם עם הראשונה בתקופה זו? מדוע לא נראו לפני מאה או אלף שנה? השיב הפרופסור: מאז בריאת העולם נתגלו תמיד נסיים כשי מים. אולם רק בתקופה זו, שהפכה ערה לגבי סכנות מן האוויר, נראים נסיים אלה בדרמות מסציעים או חלוצים. הם נראים בתכיר פות כזו מפני שרק בתקופה זו ישנם אלפי בני-אדם שמקצועם הוא לסקור את השמיים — טייסים, אנשי צוות-קרקע, מפעילי ראי-דאר.

לא מחולביבד. הידיעה הראשונה כי הרדאר גילה אף הוא את הצלחות אינה הן כחה לכאן או לכאן. גם עין הרדאר, כמו עין האדם, יכולה לטעות ולראות אשליה. אולם אם יופעל הרדאר באופן שיטתי, אין ספק שיתגלה תוך זמן קצר בחודאות אם הצ

במקום חיי-נצח. חיי-שעה

לפני 35 שנים, במרס 1917, יסד קפטן יוסף טרומפלדור, דור, היהודי הגיבור מפורטארתור שהיה עתיד להפוך, כעבור שלוש שנים, גיבור תלחי, מפקדה צבאית יהודית ששמה לה למטרה לגייס רבבות חיילים יהודים ולפרוץ לתורכיה דרך חזית הקוקו הרוסית על-מנת לכבוש את ארץ-ישראל ולכונן בה מדינה עברית. בין אלה שהצטרפו לטרומפלדור בלס רופא צעיר (26) יליד טיפליס הקוקוית, ד"ר יעקב ויינשל, ששרת כקצין רפואי בחזית התורכית ובצפון פרס. מהפכת אוקטובר שמה קץ לתכניתו הנוצרת של טרומפלדור וחבריו. רבים מהם לא נטשו את מטרתם, עלו לארץ-ישראל בדרך מקובלת יותר. בין אלה היו גם טרומפלדור וגם ויינשל.

ויינשל התמסר לפרקטיקה רפואית, בלי ששכח את רעיון הקמת המדינה העברית. הוא היה רביזיוניסט פעיל שראה את תכנית טרומפלדור מתגשמת, בדרך שונה במקצת, צה, כעבור 31 שנה. בינתיים התפרסם ויינשל גם כסופר וכעיתונאי, חיבר משך 14 השנים האחרונות ששה ספרים. בספרו האחרון, ענקים במדבר, מפתח ויינשל, כביחמשת ספריו הקודמים גישה היסטורית שונה מן המדקובלות. הפעם מנסה ד"ר ויינשל למצוא רציונליזציה לתופעה המשיחית, להוכיח כי עשרות משיחי השקר שקמו משך אלפיים שנות הגלות לא היו אלא משיחי אמת שנכשלו, חיילים ומדינאים שלא נתכוונו כלל לבצע נסים. הם ביקשו להחזיר את הריבונות לישראל, בלי שיצליחו בכך.

משיחי השקר היו הפרושים הגדולים מהרוב של יהודי הגולה הנחותים שביכרו חיי-שעה וגולה על חיי-נצח וריבונות. המשיחים היו הענקים במדבר השממה של שעבוד העם הגולה לנוחותו הפרטית, הומנית והמפוקפקת. המשיחים רצו להחליף את חלום הרוח העברית בעובדת הכוח העברי, הבינו כי אין צורך להכות לשם כך אלפיים שנה דחוקא. מכיוון שארץ-ישראל היתה תמיד במרכז סכסוכים בינלאומיים ניסו משיחים אלה לגצל את חילוקי הדעות בין המעצמות לטובת ריבונות ישראל. ד"ר ויינשל מציג 15 משיחי שקר שעלו על במת ההיסטוריה העברית משך 1500 שנים והעלונו לאותו המעבר ההיסטורי, המוביל מירושלים חזרה לירושלים. לדעת רופא-הסופר, הגיעה השעה לשינוי ערכים... להמיר את תולדות האינקוויזיציה בתולדות הפרושים הגדולים... (כדי להראות) אילו אפשרויות גאולה ריאליות הוחצמו עלידיינו ובתוקף אילו מסיבות.

קרבן לרומאים רמאים. 15 הפרשיות, בעלות הקדמה עניינית קצרה כל אחת, הן ערוב דמיון עם עובדות ההיסטוריות, מסופרות מפי אישים היסטוריים, לא יהודים דרך כלל, בני אותן תקופות. אין ד"ר ויינשל מקדיש את תשומת לבו (ועטו) למשיחי שקר ידועים כשבתאי צבי וכדור הראובני בלבד, אלא גם לפחות מפורסמים כאברעיסא הפרסי והמשיחית מתמן.

הראשון בשורה הוא המשיח מכרתים, אשר "עורר את היהודים (במאה החמישית) והבטיחם להולכים לארץ-ישראל בחרבה בתוך הים כמה שרבו בשעתו. ביום מסויים נקבצו כל היהודים אל החוף וקצצו הימה בתקופה לחוות בנס התבקעות הים. רבים מהם טבעו... רק שויינשל אינו מסכים עם תאור עובדות זה. לדעתו הכין המשיח מכרתים צי הובלה הראוי לשמן, אך נפל קרבן לרומאים רמאים שמכרו לו עצים רקובים לבניין ספינותיו.

(ענקים במדבר 224 ע') — יעקב ויינשל — שלח (2,100 ע').

כלנייה בחמישה צבעים

לוא שאל שמואל רוזן, איש החידות של קוג ישראל, באחד הערבים, לזהות ברהגביע החלק או צלע השור החרוזה או מקור החסידה הגזור יש להניח כי הפותרים היו קולעים הרחק מאד מהמטרה. צלע השור החרוזה למשל, איננו מפקד גונדה של יוחנן איש גוש-חלב או של שמעון ברכוכבא, הוא גם איננו תרגום עברי של שם אדום-עור אמריקאי עוטה גננות. מקור החסידה הגזור אינו דמות מאגותו של חיים נחמן ביאליק וגם אינו כינוי מחתרת של אחד מחברי הסמטה הגיאל מוסינובית. מקור החסידה הגזור (כתבריו — ברהגביע החלק וצלע השור החרוזה) הוא פרח ארצי-ישראלי.

את מקור החסידה הגזור וחבריו אפשר להכיר מקרוב יותר בספר הטבע ה-11 של א. שלמון, פרחי ארצנו בעור-נתם, בו מציג מפתח, על גייר משוכת והדור ובעושר לשוני רב, את הפרחים המכסים את שדות הארץ משך 12 חדשי השנה, החל מן החצב הסתוני אשר מבצלו אפשר להכין רפואה נגד הצטננות ועד נר הלילה החופי, לילד מקסיקו שורעיו הסתננו ארצה כשם דבוקים לשק תבואה מקסיקאי.

על 264 עמודים, רחבים ומנוקדים, מתפרשת ריעת הצומח, מחולקת לפי חדשי השנה העברית ומלווה רישור מיה הנאים, שחורים וצבעוניים של איוה. בתשרי, למשל, עדיין מתפשטים נחשולי חום, אולם העננים הראשונים כבר מתגלים וקור עוטה את הארמה ולפעמים כבר יורד המלקוש. הצמחים מתכווננים לשינת החורף, מפריחים בינתיים את ניצניהם במלוא פאנם, מהנחילי צהבי-הגזון עד שיה אברהם הסגול.

אין שלמון מסתפק בהכללות, הוא מרבה בפרטי פרטים ענייניים עד למאד: הלכות, החמדה ככלה ביום חופתה (מכאן גם שמה) מגיעה לשיא של שלל צבעים — חמישה (אדום, לבן, כחול, לילך, ורוד).

פרח אחר בעל סגולה נדירה הוא דם המכבים אדום הפרחים שהוא בן אלמות בדומה לאדנווייס שבהרי

הוראות למתרחצים בים...

- 1. כבואך לשפת הים שים לב לצבע הרגל המתנופף ליד מגדל המציה.
2. זכור! רגל שחור — הים סוער, הרחיצה אסורה. רגל אדום — סכנה. אין להתרחק מהחוף. רגל לבן — הים שקט. הרחיצה מותרת.
3. התרחץ רק במקומות המותרים לרחיצה.
4. אל תתרחק יתר על המידה מהחוף.
5. השמר מצריבת שמש מכאיבה. מרח עור גופך ב"ודווטה", המגינה על עור הגוף ומנעימה את השזוף.
...טפל בשערותיך בשמן השערות של "שמן".

הוצאת ספרים, "אחיאסף" בע"מ ירושלים

הופיע הספר מורה-הדרך בחיי המין והנשואין מאת ד"ר חנה ואברהם סמון, ניו-יורק הקדמה מאת פרופ. א. סדובסקי, ירושלים המחברים, שהם רופאים ומציעים יועצים באמריקה, התפרסמו באופן מיוחד על ידי ספר זה שנופץ במיליונים אקומפולרים. הספר כתוב בצורת דרשה ביו זוג צעיר העומד להנשא ובין הרפא. המחבר דן בספר בפרוטרוט בכל הבעיות של הנשואין כגון: פרייה, הרייון, לידה, תכנון משפחה, פוריות ואי פוריות, תיאום ואי תיאום מיני ועוד הרבה שאלות המטרידות כל גבר ואשה לפני הנשואין ואחריהם. ד"ר סמון נוגע גם בשאלות הסדר הילודה. מחיר הספר 2.500 ל"י. להשיג בהוצאה ואצל כל מוכרי ספרים בארץ.

י. רינזונסקי
צינקוגרפיה
*
גלופות קו
גלופות רשת
*
ר'ח' הקישון 6, תל-אביב

פסנתרים
קניה — מכירה — תקונים
*
פזונים
*
וסטרמן את ספיר
תל-אביב רח' רשי" 9

הודעה
החל מגיליון 771 נמסרה ההפצה הראשית בכל הארץ לא. קונפורטס, מרכז ההפצה של "העולם הזה". בכל ענייני הפצת השבועון יש לפנות לרח' לילנבלום 9 טלפון 4781.

האלפים. אק קוטפים את הפרחים בעודם סגורים כאשר רק סיפות האודם מבצבצות על העלעלים הלבנים ייאר דם המכבים במצב זה ימים רבים ללא מים. גם בכך לא הסתפק שלמון, הוא החליט לא לגרוע מחלקם של אנשי המדע, צרף רשימה של שמותיהם הלטיניים של כל פרחי הארץ. Euphorbia dendnoides למשל, אינו אלא רידנו חותיק, חבלוב השיח. (פרחי ארצנו בעונתם 263 ע') — א. שלמון — ברלוי (4 ל"י).

תיאטרון

יחי סטאלין, האבתי!

אשה צעירה אוהבת, כרגיל, גבר רזה, בחור גברתו מעדיף שימה עדינה, וזה חוק משיכת ההפכים הידוע לכל. אך הוא לא היה ידוע לואסיה (אליהו לוי), הסטר-דנט באוניברסיטת מוסקבה, כשנשא לו לאשה את לוד-מלה (שולמית רון). כי ואסיה ולודמילה היו שניהם מעור אחד — צעירים בעלי נטיות זעיר-בורגניות. ואילו שכ-גם לחדר, המדריך הקומוניסטי אברם (ולמן ילדור), נשא גם הוא אשה, קומוניסטית נלהבת הרומה לו בכל. טוגיה (סלילה כרזכאי).

לוא ידעו הארבעה את חוק המשיכה היה ברור להם מה עתיד לקרות: הסטודנט הזעיר-בורגני יתאהב במדריכה הקומוניסטית, שבעלה הקומוניסטי יתאהב בצעירה הזעיר-בורגנית. זהו המעגל המרובע. העובדה הנוגתת לו עוקץ מיוחד היא שהמעגל כולו מסתובב בחור קטן אחד. בגלל הצפיפות במוסקבה נאלצים שני הנוגות להיות יחד, בתוספת המשורר אמילין (יהודה פוקס).

העלילה כולה, הכתובה ומשוחקת בתן מקסיים, באה כפארודיה על המצב בברית-המועצות לפני 24 שנים באותם הימים היו לסובייטים דעות ליברליות מאד על הנשואין והגרושין, דבר שהשתנה מאז הבין יוסף סטא-לין את חשיבותם של חיי המשפחה כגורם ליציבות.

כמהות סובייטיים אחרים אין המעגל המרובע מת-קף, כמובן, את עיקרי המשטר הקומוניסטי, אך הוא מרשה לעצמו לתמוח ביקורת חריפה למדי על פרטים מסגנים יותר. אפשר לצחוק מן המשורר, הכותב שירים לכבוד העבודה הסובייטית אך משתמש מכל עבודה, או מן הקומוניסטית הצעירה ההושבת שאפשר לפתור את בעיות האהבה לפי עקרונות מרקס-אנגלס-לינין-סטאלין. וויאטרון זרה בעל-הכמה שהזכיר החי, זה לצופה הישראלי, שהספיק לשכחו מאז ראה קולחוד של נשים באהל. התרגום המוצלח מאפשר לראות את הדמיון המפ-תיע בין המציאות הסובייטית ובין חלק מן המציאות הישראלית. משכנת במשחק היא שולמית רון, אולם הקומוניסטים הנלהבים לא שוכנעו באותה מידה. אפשר היה להניח כי בילוי כמה שנים בברית-המועצות יקרב אותם יותר אל החיי הנפשי של קומוניסט אמיתי.

המוות הוא גאולה

קריקטורה אמריקאית ידועה מראה איש היוצא מן המספרה כרות-ראש, הספר פונה בקרירות לאנשים המ-תכים בתור לתספורת: "האדון הבא, בבקשה!" יוצר קריקטורה זאת ויוסף קסלרינג, בעל למי תקעה החצוצר-רהיי ניצלו שניהם אותה העובדה הפסיכולוגית: זריקה גדולה מן הרגיל של אימים גורמת לצחוק בלתי-מוגבל. גויה אחת היא דבר עצוב, אבל תריסר גויות הנקטלות באותה דרך הן קומיות למדי ובמיוחד כשטיפור הקטרי-לה מסופר בצורה מומחית כפי קסלרינג עושה זאת. שתי האחויות ברוסטרי, אבי (רוזה ליכטנשטיין) ר-מרטה (מרים ברנשטיין-כהן) הן זוג של שתי זקנות חביבות האוהבות את הכל ואהובות על הכל. יש להן נטייה מיוחדת לשחקנים אומללים, מדוכאים וזקנים, להם המוות הוא גאולה מהמציאות ההוליוודית האכזרית. ה-אחיות הורגות את השחקנים בעדינות וקוברות אותם ב-מרחף בית המשפחה. שותפים הוא אחיין טדי (חיים אברון-אברמוביץ), מקרה פסיכי פשוט יותר. הוא רק מדמה את עצמו להיות נשיא ארצות-הברית ותוקע, מדי פעם, בתצורה. לא פחות מטורפים אבל בהרבה יותר לא נעימים הם האח היותן (חנן סמיטאי) הרוצח בעל פני בוריס קרליף וחברו הפושע פרופסור אינשטיין (טוביה גרינבוים).

הקומדיה מתפתחת בזכות הרפתקאותיו של בן ברוס-טר השפוי היחיד, מורטימר (יצחק שילה) הנדרף על-ידי הכנופיה המטורפת של פושעים ושוטרים מטופשים. מחזהו של קסלרינג הוא בעל שם והוצג בהצלחה רבה בכל העולם, נחשב כמהות יסוד של הקומדיה הח-ידישה. המחזה הוא דוגמה בולטת של כתיבה מומחית. הפעלולים הקומיים של המחזה מותכננים, מותאמים ומ-פוצצים בצורה כה יעילה כמנגנון פצצתי-זמן. אבל אותו מנגנון לא תקף כל כך טוב בתיאטרון הקאמרי. לעתים קרובות למדי איבדו השחקנים והמאמי את שיווי משקל-השועמד על המחיצה הדקה המבדילה בין קומדיה משע-שעת לבין מלודרמה מטילת-אימים. ומלבד זאת היו צו-פים רבים באולם מוגרבי הלוהט שראו את סרטו הנפלא של פראנק קאפרה שבוסס על אותו מחזה ולא נמנעו מעריכת השוואות בהן לא היתה יד הקאמרי על העליונה.

* המעגל המרובע — קומדיה מאת ואלנטין קטאיבי-מבוייטת בידי מיכאל אלמן בתיאטרון זירה.
** למי תקעה החצוצרה — מאת: יוסף קסלרינג — עברית: יאיר בורגא — הציירת: חווה קדישזון — ההצגה, בתיאטרון הקאמרי: יוסף מילוא.

תסככות רבות מצנח הסוס במרוץ, אולם בסופו הוא מת משבץ, דן מגלה שהוא אוהב את עלים, ושניהם מצפים לעתיד מזהיר. קאפריה משתדל מאד לבדח את הצופה, לשלב בצחוק דמויות מספר. בחלקה השני של המשימה הצליח יותר.

בינג קרוסבי, אגדה

האגדה (או הסטטיסטיקה, היינו הך באי מריקה) מספרת שקולו של בינג קרוסבי נשמע מעל גלי האתר 24 שעות ביממה. בכל רגע מרגעי היום והלילה נישא אישם על אחד הגלים הקול המוכר, הבוקע מאחד מאלפי התקליטים שהפיק. בינג קרוסבי הפך מכבר לשם-דבר באמריקה, לאישיות אוהבה ונערצת. הן בגלל שיריו, שהוא מבצעם בהצלחה ניכרת לגבי זמר בעל קול כה מצומצם, הן בגלל חושו המסחרי שהוריק אותו היטב, עשה אותו לעשיר מופלג. גם הבידורים שלו עזרו לו להתחבב על הקהל בארצו: הוא שחקן גולף, הספורט החביב על המעמד הייחודי, חובב סוסי מרוץ, ספורט עממי באי מריקה, מעשן מקטרת, מכסה במגבעת נצחית את קרקפתו הקרחת (ההתבדחויות על חשבון קרחתו עשו אותו חביבם של מיליוני קרחתים), מתלבש ברשלנות אלגנטית.

אין ספק שמכל הזמרים באמריקה בינג עדיף, לאחר קאריירה ארוכה למדי, החביב ביותר, ויש לו כל הסיכויים להישאר בעמדה זו שנים רבות.

בינג (או בשמו האמתי הארי ליליס) נולד לפני 48 שנה בעיר קטנה בצפון מערב ארצות הברית למשפחת פועלים. הצטרף לתזמורת ג'אז, בה השתתף כמתופף, ותר את הארץ. לאחר זמן זנח את התופים, החל לזמר. אולם הוא היה עדיין זמר ג'אז בלתי מוכר לחלוטין כאשר, לפני 22 שנה, נשא לאשה כוכב קולנוע ידוע, את דיקסי לי.

שיתוף פעולה משפחתי הפרסום לא בא לבינג בקלות. הודות ליוזמת אחיו אברט, שנטש את מלאכתו בעיר הקטנה, החליט להיות למהל עסקיו של האח, הסיע את בינג לניו-יורק, הצליח להכלילו בתכנית תחנת השידור קולומביה.

מאותו רגע היה בינג לזמר ידוע. הוא החל מופיע על גלי הרדיו, הבמה והבד. תקליטיו נמכרו במיליונים. לאחר הצלחת שיתוף הפעולה המשפחתי, שיתף בינג גם קרובים אחרים במפעלו: אברט עודנו מנהל העסקים, אחיו לארי מטפל בסיבובים, קרוסבי האב משיב על הדואר הרב שבינג מקבל.

נישואיו של בינג, שהכל קבעו כי לא יתקו מעמד, לא נותקו עד היום. לזוג נולדו ארבעה בנים, שבינג, בפקחותו האופינית, לא אחז להכלילים בעסק המשפחתי: הם הופיעו בהצלחה, באחד מסרטיה, באחדות מתכניות הרדיו שלו. כך, הבטיח לעצמו גם את תמיכת הנוער האמריקאי.

בין הכוכבים גיבורי החייל מופיעים דוריס דיי, גורדון מקריי, וירגיניה מאיו, ג'ין נלסון, רות רומאן, ג'יימס קגני, גארי קופר, ג'יין ווימאן, כל אלה עוזרים למאמץ המלחמתי של ארצם בקריאה עליזי מתן קטעים של אמנות זעירה.

אלא שמרבד הכוכבים, המצולם בשחור-לבן, אינו עושה רושם מקוטע, אינו יכל להוות סרט שלם.

הרוכב העליון

סרט של פראנק (הן לא תקחהו עמך) קאפריה תמיד מעורר-עניין. במאי איטלקי אמריקאי זה היה מיוצריה של הקומדיה האמריקאית השגועונית של שנות השלושים.

בינג קרוסבי וקולין גריי ("הרוכב העליון") סוס וכמה פרצופים

קומדיה בעלת עוקץ חברתי שנון. אולם מאז חזר קאפריה מעבודת הצבא במלחמת העולם השנייה, בה הפיק בעילום שם סידרה ארוכה של סרטים מצויינים בשם מדוע נזחמים אנחנו? ניכרה ירידה גדולה באיכות מלאכתו. בהרוכב העליון ניכרים אותות עבודתו של קאפריה, אולם הם מעטים מדי, ומבוצעים באי-הצלחה כזאת, עד שהסרט בכללו מאכזב ביותר. גם המקצב האיטי הוא בעוכרי הסרט, המודחלל בעצלתים לקראת סוף רוחי רגשנות, והעוקץ הסאטירי של קאפריה אינו מזיק עוד לאיש ואפילו הפלוטוקראטים הנבזים ביותר וזוכים עתה ללטיפות ממנו.

דן ברוקס (בינג קרוסבי) מאמן את סוסו ברוודביי ביל לקראת מרוץ הדרבי (האמריקאי) הקיסרי. לצדו עוזרים עלים (קולין גריי) אחות ארושתו, וייטי (קלארינס מיון) פועל כושי ועוד פרצופים דאמון ראיונים. לאחר

ג'יימס במיזורי, ג'יי (מקדונלד קירוי), אחיו פראנק (ונדל קורי) וכנופיותם, רובם אנשים שאי-צדק חברתי דחפם אל חיי פשע, משתוללים לרחבה של אמריקה: נברסקה, שיקאגו, קאליפורניה, מיזורי. הם שורדים בנקים, רכבות, יורים על ימין ועל שמאל. הסרט אינו מתמייץ אף ירייה אחת, וכמעט כל ירייה וירייה קולעת אל המטרה. נדמה שכנופיותו של ג'יי מושמדת פעמים אחדות, שבה מדי פעם לתחייה, כדי לשמש מטרת לכדורי המערכה הבאה, על כל פנים ברור שבג'יי גיימס במיזורי יש יותר גוויות מן אשר משתתפים, אפשר להניח שחלק מן המתים הם עובדי כמה שנתקעו במקרה אל תוך מערבולת המערב הפרוע.

סרטים

איש הנחושתי

ג'ים תורפ הוא האינדיאני המפורסם בין-חר שבתקופתנו. מילדותו הצטיין בספורט, היה בעלומי, שחקן כדורגל (אמריקאי) חשוב. תורפ החליט, כדי לעזור לביטול ה"איבה הבינונית, להשתתף באולימפיאדת 1912 בשטוקהולם, להראות מה יכול אדם-עור לעשות באם גיתנת לו ההזדמנות לכך, וזה בה במלחמת-חמש ובמלחמת-עשר, וזה לשמוע מפי המלך השבדי את המחמאה: "אתה הספורטאי הגדול ביותר בעולם".

איש הנחושתי הוא סרט ביוגרפי, מן הסוג שכל אמריקאי מפורסם סוחת או יותר וזכה לו במוקדם או במאוחר. ג'ים תורפ עצמו שימש יועצו הטכני של הסרט בו משחק ברט לנקסטר בתפקיד האתליט הנודע.

גורלו של תורפ, לאחר נצחונותיו המזהים רים באולימפיאדה, לא היה מתוך: ועדה נוקשה גילתה שהוא קיבל פעם תשלום עבור השתתפות במשחק כדורבס, החלטה למחוק מכל המסמכים את הישגיו, לאסור עליו השתתפות נוספת בתחרויות של חובבים. מכה זו היתה קשה מאד לגבי תורפ, הוא הלך מדתי אל דתי, ורק השתתפותו, כצופה, באולימפיאדת 1932 בלוס אנג'לס, החזירה לו את תחושת החיים.

איש הנחושתי, למרות מנה גדושה במקצת של רגשנות, הוא סרט מעניין, בעיקר בחלק המראה את אולימפיאדת לוס-אנג'לס. יותר קשה היה למפיקים למצוא צילומים משנת 1912, הסתפקו בתמונות שצולמו בלונדון לפני ארבע שנים, הגישו אותן, באורח ערי כה מוצלחת, כמסמכים קולנועיים מעורלי-פידת שטוקהולם.

יעיר הפלדה

עיר הפלדה עושה רושם כאילו היה העתק של סרטים רבים אחרים, אפשר לנחש את סופו לאחר חמשת הרגעים הראשונים. סטיב קוסטיין (ג'ון לאנד), בן אחיו של מנהל בית-חרושת גדול לפלדה, נכנס לעיבוד כשוליה. אלא שסטיב אינו מתחיל לעבודה בעיר הפלדה בריצנות. הוא מתגורר אצל משפחת מקאמרה, שבבתה רו (אן טריי-דאן) הוא מתאהב, דבר המעורר שואה נוספת נגדו כיוון שלדו בחור, ג'ים (האוארד דאף) העובד באותו מקום. לבסוף מציל סטיב את שמו הטוב לכשהוא מחלף ממות בטוח את אביה של רו.

עלילה זו מטובלת בתמונות (צבעוניות) מן העבודה בבית-חרושת הגדול, וכיוון שהו מחזה נדיר לגבי בן הארץ, יש בהן עניין לא פחות מאשר בסיפור המעשה עצמו.

ג'יימס במיזורי

לסידרת הסרטים אודות השודד האמריקאי הנוודע ג'יימס נוסף עתה סרט חדש:

תשבץ 126

(ערוך על-פי מתכונת הכתיב העברי המלא)
מ א ו ז י 1: ... בקשו רחמים עלי (ביאליק)
4 פעולתו בראש עיירה וכתה להערכה רבה;
10 לא לה ולא לו; 11 ... הבישן למד; 13 חי מגושם; 14 קודם; 15 נביא מן הנוקדים בתקופת;
17 נהר בדרום-אפריקה; 19 עמד לפני חצי שנה במרכז התענינות הציבור; 20 שקול; 22 דרגה ימית; 25 מנעול; 26 כרם היה לידידי ב... בן-שמן; 27 ולמקוה המים קרא ... (בראשית);
30 ... רכה תשבר גרם; 32 אצטבה; 33 דם ו... ותמרות עשן; 34 ארמה פוריה הבאה עם נשיבת הרוח; 36 ... הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא; 37 מחבר "ציון הלא תשאל"; 38 (ר"ת) חדש על שם וילוס קיטר;
41 עצמה; 42 "בנותיך על ... האמנה"; 44 פעולת המסתננים; 46 קומפוזיטור פולני גדול; 48 אנשים נשים ו...; 50 תה!; 51 אין דבר העומד בפניו ה...; 53 אשה זונה ושמה ...; 55 ה... החזקה של הרמבים; 57 מועד; 58 סימן; 59 אופוזיציה עקרה רואה פעולה זאת כתפקידה היחיד; 60 מגדולי סופרי המאה העש"רים, מחבר ז'אן קריסטוף.
מ א ו ז י 1: 1) הרוצה ב... יכון למלחמה; 2) ... אנכי כי אלך אל פרעה?; 3) כינוי למורה; 5) בית ה... — מקום בו עושים שמן; 6) אוי ו...;

12x12 crossword puzzle grid with numbers 1-60 indicating starting positions for words.

7 יחידת חשמל; 8) ישרצו המים ... נפש חיה ועוף יעופף על הארץ; 9) שכונה ליד עיר שנאמר עליה: "עיר שחבורה לה יחידו"; 12) מלת ברירה; 15) יונק; 16) מתענין בכל; 18) הבעת חיבה על-ידי היד; 21) עד בלי ...; 23) יצא לא מומן זכאי מאשמת גניבה ספרותית; 24) שריו בשינה; 26) אין ... ואין קשב; 28) מלת קריאה ערבית; 29) שמש בימי קדם בתפקיד שמשמש התותח בימינו; 31) מצב גופו של הישן; 32) לית ... ולית דיין; 35) חלק הפרנק; 37) חבל ארץ ששמש שנים רבות סלע מחלוקת בין גרמניה וצרפת; 38) חמד לו ...; 40) מלת הגוף לנסתרת; 41) בן המשפחה; 43) עמודים; 45) עדי לצואר; 46) כינוי למתאגרף אלוף עולם שיבקר בקרוב בארץ; 47) "היה ... — ברכה צופית; 49) מן הפח אל ה...; 52) גקי; 54) בר; 56) כפול; 58) גבעה שנעשתה בידי אדם.

10 פרסי ספרים לפותרי החידון
חיה כורשטיין, פתח תקוה, נולדה 34. אורי ורד, חולון, יד לנולדה 11. דן לוי, כפר אונן, יצחק גרל, תל-אביב, הנדוד העברי 28. משה סבוראי, תל-אביב, ריוונג 183. יערה סרלובין, ירושלים, בית המעי-לות 7. יצחק עשת, תל-אביב, רביכוכבא 33. יהודה קישון, נתניה, טרומפלדור 1. יוסף קרנר, יפו, אבר בכיר 22. איתן רובינשטיין, כפר יודיה, בית ויס קה"ה.
פרסי ספרים לפותרי תשבץ 126
אלי גולדצוויין, תל-אביב, החשמונאים 30; יאיר הקה, צה"ל; אליהו מהלא, תל-אביב, אלגנטי 30.

חור ברטי!
 הכניסה רק למשוערים!
 כל עברין
 יענש

